

10. rész

SOMOGY MEGYEI LEVÉLTÁR

(rövidítve: **SML**)

Cím: 7401 Kaposvár, Rippl-Rónai tér 1.
Levélcím: 7401 Kaposvár, Pf. 91.
Telefon: (+36) 82/528-200, (+36) 82/429-923
Telefax: (+36) 82/314-347
E-mail: leveltar@smarchive.hu
Honlap: www.smarchive.hu

Kutatóterem

Nyitvatartási rend: hétfő–kedd: 8.00–12.00, 13.00–15.45; szerda–csütörtök: 8.00–12.00, 13.00–17.45; péntek: 8.00–12.00

Ügyfélszolgálat

Nyitvatartási rend: hétfő–kedd: 8.00–12.00, 13.00–15.45; szerda–csütörtök: 8.00–12.00, 13.00–17.45; péntek: 8.00–12.00

Nagyberki Részleg

Cím: 7255 Nagyberki, Fő u. 11.
Levélcím: 7255 Nagyberki, Fő u. 11.
Telefon: (+36) 82/377-087

Kutatóterem

Nyitvatartási rend: hétfő–csütörtök: 8.00–12.00, 13.00–16.00; péntek: 8.00–12.00, 13.00–15.00

Ügyfélszolgálat

Nyitvatartási rend: hétfő–csütörtök: 8.00–12.00, 13.00–16.00; péntek: 8.00–12.00, 13.00–15.00

A SOMOGY MEGYEI LEVÉLTÁR RÖVID TÖRTÉNETE ÉS A LEVÉLTÁRI ANYAG ÁLTALÁNOS LEÍRÁSA

A 16. század végén Somogy török uralom alá kerülvén, megszűnt önálló vármegyei életet élni, miután az 1596. évi VII. dekrétum 41. cikkelye, majd az azt megerősítő 1608. évi I. dekrétum 22. cikkelye a megyét Zala vármegyével egyesítette. Törvényesen több mint 100 esztendő után az 1715. évi LXXXVI. tc. állította vissza Somogy vármegye önállóságát, de a vármegye iratai még ezután is sokáig jobbára a megyei főjegyzők lakásán kallódtak, és azok ládáiban vándoroltak az egyes közgyűlésekre. A levéltár alapjait – mint a többi megye levéltáránál is – az 1723. évi LXXIII. tc. fektette le, amely arra kötelezte a vármegyét, hogy gyűlései és ítélőszékei tartására, a rabok elhelyezésére, s rendkívül becses kincsenek, az iratoknak az őrzésére alkalmas archívumot is magában foglaló megyei székházat építsen. Lényegében ettől az időtől kezdve beszélhetünk a megyei levéltárnak mint intézménynek a történetéről. 1724-től 1735-ig az akkori megyeszékhelyen, Tapsonyban volt a levéltár. Itt kezdett a nedves helyen tárolt, s így pusztulni kezdő iratok megmentéséhez és kötetekbe másolásához Tallián János megyei főjegyző. A levéltár Tapsonyból csak 1750-ben került Kaposvárra, utóbbi megyeszékhelyé válása után.

A levéltárban az első komoly és rendszeres rendező és segédletkészítő munkák Mária Terézia uralkodása idején történtek. Ekkor kezdték meg az iratok lajstromozását, a jegyzőkönyvek letisztázását és mutatózását. E korban történt a megyei ügyvitel szabályozása is. Ekkor tett a megye komolyabb kísérleteket további iratanyag visszaszerzésére Zalából. Ezek a törekvések azonban a szomszédos vármegye – amely az iratanyag szétválaszthatatlanságára hivatkozott – ellenállása miatt rendre hajótörést szenvedtek. A második levéltárrendezési korszakban – II. József korában – tovább folytatódta a rendezési és segédletkészítési munkálatok: ekkor választották szét az igazgatási és bírósági iratokat. A harmadik levéltárrendezés kora 1790-től 1848-ig tartott. Az 1847-ben megindult rendezési és lajstromozási munkálatokat azonban a forradalom és szabadságharc eseményei megakasztották. Az abszolutizmus (1850–1860) idején a levéltár rendezését hátráltatta az a körülmény, hogy az intézményt éveken keresztül szakemberek nélkül hagyták, a törvénytiszták és megyei hivatali tisztek kezére bízták, akik a zsúfolt raktárakban szakértelem hiányában inkább tovább fokozták a zűrzavart, mintsem segítettek volna azon. Csak a vármegyei önkormányzat visszaállítása után – 1860 – kerültek újra szakemberek a levéltár élére.

A polgári kor első levéltárosának, Nagy Lajosnak (1860–1863, 1865–1890) a nevéhez fűződik a zsúfolt levéltár néhány modern segédletének elkészítése – Levéltári Kis Tükör, Levéltári leltár, Levéltári útmutató, Levéltári index, stb.–, de ugyancsak az ő működésének idejére estek azok a katasztrófális méretű selejtezések is, amelyek valósággal megtizedelték a levéltár iratait. Ekkor selejtezték ki a Miscellanea-sorozatokat, a büntető peres iratokat (1711–1849-ig), az abszolutizmus kori szolgabírói iratok nagy részét, az 1857. évi népszámlálási iratokat a Bach-kori kormánylapokat stb. E korszakban a törvényhatósági levéltárnoknak a közigazgatásba történt túlzott bevonása, önálló alispáni szakreferenssé válása, az anyakönyvi-, vízügyi-, útlevelelőgyek stb. intézése több időt rabolt el, mint amennyit a levéltárban fő hivatásának megfelelően dolgozhatott volna.

A levéltár anyagát az idők folyamán a tapsonyi megyeházán történt tűzvész kivételével még a II. világháború idején sem érte jelentősebb károsodás. A 19. század második felében történt selejtezések nagyobb pusztítást vittek véghez benne, mint a háborús cselekmények és az elemi

csapások. A levéltár anyagából rendszeres publikáció nem történt. Történetét önálló munkában először Kanyar József dolgozta fel 1962-ben.

Az 1942-ben törvényhatósági rangra emelt Kaposvár város, Somogy megye egyetlen városi településének levéltára részint a korábbi hanyag kezelés, részint a háborús események folytán jelentős részben megsemmisült.

1950 és 1998 között az őrzött iratanyag mennyisége a hatszorosára nőtt. Ebben a periódusban nagyarányú rendezések, selejtezések és segédletkészítések történtek, ugyanakkor az intézmény elismert kutatóhellyé vált, s e munka eredményei három saját kiadványsorozatot, valamint több önálló kötetet tartottak és tartanak életben.

Az intézményben tudományos munka és kutatás is folyik, amelyet tényszerűen bizonyít az elmúlt években kiadott kötetek száma, azok jó szakmai visszhangja. Első évkönyve, a Somogy megye múltjából, 1970-ben jelent meg; 2007-ben pedig a 38. kötete. Az évkönyvnek két repertóriumra látott napvilágot: A Somogy megye múltjából című évkönyv repertóriumra I-II. Összeállította: Domokosné Szalai Zsuzsanna. Kaposvár, 1994, 1999.

A Somogy Megyei Levéltár első, és egyetlen fondjegyzéke közel négy évtizede, 1962-ben jelent meg (Kanyar József: Somogy Megye Levéltára. Kaposvár, 1962.). 1972-től kezdte használni a levéltár kézirat formájában az előbbi javított és bővített változatát, amely belső segédletként folyamatosan frissül, de publikálására még nem került sor. Azóta a levéltár őrizetében lévő fondok száma többszöröződött, mennyiségük négyeszeresére nőtt. Az elmúlt évtizedekben két ízben gyarapodott jelentősen az intézmény raktárainak kapacitása. Az 1970-es esztendőök végétől kezdődött meg a nagyberki kastély feltöltése. Néhány éven belül szállították be az 1950-1970-es évek tanácsi, mezőgazdasági termelőszövetkezeti és állami gazdasági iratait. A következő jelentős iratgyarapodás az 1990-es évek elején történt. Az ekkor kapott 3500 ifm. befogadóképességű raktár a megyei tanács, a pártarchívum, a bíróságok, az ügyészségek és a rendszerváltást követően megszűnt vállalatok irataival lett feltöltve. A folyamatos selejtezések, ill. rendezések pedig alaposan megváltoztatták számos fond adatait.

1984-ben, miután a megyei múzeum elköltözött a központi épületből, a munkaszobák, s a kutató- és ügyfélszolgálat felkerült a 2. emeletre. A levéltár iratanyagát jelenleg három helyen őrzi: a Főépületben, a Nagyberki Részlegben valamint a volt FÜSZÉRT épületében – 7400 Kaposvár, Raktár u. 1.–, amit a levéltár raktárként használ.

Néhány esetben – a sajátos helyi hagyományoknak megfelelően – az V. fondfőcsoport végén külön gyűjteményes fondként szerepelnek, és így is lettek a raktárakban elhelyezve, a községi képviselő-testületi jegyzőkönyvek és a községi adózási iratok. Az egykori pártarchívumi iratok pedig a XXVII. fondfőcsoportba lettek besorolva. A népszavazási, valamint a képviselő-választási jegyzőkönyvek a XXIII. fondfőcsoportba kerültek.

A Somogy Megyei Levéltár fondjegyzéke az iratanyag 2008. február 1-jei állományát és rendezettségi szintjét mutatja a fondrevízió akkori állásának megfelelően. A levéltári anyag terjedelme a 2008. év végén: 17 000 ifm. volt. A levéltárnak 30 000 kötetből álló szakkönyvtára van, amely a levéltári központban működik, de minden kutatóhelyen van egy-egy kisebb kézikönyvtár.

A levéltár anyagáról megjelent legfontosabb segédletek, kiadványok:

Fond- és állagjegyzék: Somogy Megyei Levéltár fond- és állagjegyzéke. Szerk.: Bősze Sándor, dr. Kaposvár, 2008.

A levéltár anyagáról megjelent legfontosabb segédletek:

Gózszy Zoltán: Hitbizományi iratok (Repertórium). Óá.: Gózszy Zoltán. Kaposvár, 2003. (Somogy megye múltjából. Segédletek 1.)

Gózszy Zoltán – Gózszy Gáborné: A Somogy Megyei Levéltár üveglakalai – Nemesi címerek a Somogy - Megyei Levéltár üveglakalain. Kaposvár, 2000.

Kanyar József: Somogy Megye Levéltára. Kaposvár, 1962.

Pesty Frigyes: Somogy megye helynévtára. A szöveget gondozta: Gózszy Zoltán, Polgár Tamás. Közreműködött: Vonyó Jánosné. Kaposvár, 2001. (Fontes Comitatus Simighiensis 1.)

Szántó László, dr.: A Kaposvári Városi Tanács testületi üléseinek napirend – katalógusa 1950-1990. (Somogy megyei múltjából. Segédletek 2.)

Szántó László, dr.: Az MSZMP Somogy Megyei Bizottsága pártértekezleteinek napirendjegyzéke 1957–1989. (internet: www.smarchive.hu - Segédletek)

Szántó László, dr.: Az MSZMP Somogy Megyei Bizottsága pártbizottsági üléseinek napirendjegyzéke 1957–1989. (internet: www.smarchive.hu - Segédletek)

Szántó László, dr.: Az MSZMP Somogy Megyei Bizottsága végrehajtó bizottsági üléseinek napirendjegyzéke 1956–1989. (internet: www.smarchive.hu - Segédletek)

Vonyó Anita – Csóti Csaba: Kaposvár város 1912–1939 között keletkezett iratanyagában található, építéssel kapcsolatos dokumentáció adatbázisa. Adatfeldolgozás. (internet: www.smarchive.hu - Segédletek)

IV. MEGYEI TÖRVÉNYHATÓSÁGOK, SZABAD KIRÁLYI VÁROSOK ÉS TÖRVÉNYHATÓSÁGI JOGÚ VÁROSOK

SOMOGY VÁRMEGYE LEVÉLTÁRA

A török után megindult a migráció a Dél-Dunántúlon. Somogyban az 1687 és 1740–41 közti időszakban jelentősebb német betelepülések Ladra, Németegresre, Pulára, Szigetvárra és Tabra történtek. Miklósiiban (Csapody–Tallián-féle, Perneszy), Mocsoládon (Vázsonyi György) és Nágocson (Zichy) földesúri betelepítéssel is hozzájárultak a németek számának növekedéséhez. Ezekre főként összeírásokból és közgyűlési iratokból következtethetünk. A somogyi németység egy része Hessenből, Közép-Bajorországból, s a Sváb–Frank vidékről érkezett közvetlenül. Nagyobb részük azonban szekundér telepesként elsősorban Tolna német falvaiból vándorolt be. Kisebb részük Baranyából, Veszprémből költözött új hazájába, Somogyba. A 18. század végén főleg az Igal és a Szigetvári járás települései rendelkeztek nagyobb számú német lakossággal: Döröcske, Kötcsse, Nágocs, Pula, Szorosad, Zics, Boldogasszonyfa, Böszénfa, Hárságy, Homok, Kerceseliget, Szigetvár és Szulok. A Kaposi járásban egy település, Mocsolád említhető meg. A 19. században tovább bővül a német lakosságú települések száma: Almamellék, Babócsa, Bagóhegy, Barcs, Belevár, Béndek, Berzence, Bize, Bonnya, Borjánc, Büssü, Csurgó, Drávatamási, Ecseny, Endréd, Gadány, Gálosfa, Hajmás, Háca, Hosszúvíz, Iharosberény, Jaba, Kapoly, Kaposvár, Kára, Kelevíz, Kereki, Kiskeresztúr, Kislak, Magyarod, Malmok, Mike, Mozsgó, Nagyberki, Németlukafa, Németújfalú, Őr, Pálfalu, Pettend, Potony, Pusztaszemes, Sántos, Szabadi és Kisgát, Szentlászló, Szil, Szomajom, Tóthváros sorakozik fel a 18. századi németek lakta települések mellé. Közgyűlési jegyzőkönyvekből, összeírásokból, úrbéri rendezés irataiból lehet erre következtetni.

Az önkormányzat visszaállításakor a vármegye két járásra oszlott. 1724-ben már három járása volt a vármegyének: a Kaposvári, a Szigeti és a Kanizsai. 1753-ben szervezték a vármegye negyedik járását s ettől kezdve a Kaposvári, a Szigetvári, a Kanizsai és az Igal járásokra oszlott. Ez a beosztás 1800-ig állott fenn. Az 1800. május 20-án tartott tisztújító közgyűlésen megváltoztatták az addigi járási beosztást. Az új beosztás szerint megszűnt az addigi Kanizsai járás elnevezés és a vármegyét öt járásra osztották fel. Az új járások székhelyei Igal, Szigetvár, Babócsa, Kaposvár és Marcali voltak, s ez a beosztás 1843-ig maradt érvényben. Sárközy alispán 1843-ban hat járást szervezett. Ennek következtében a közigazgatási beosztás a következő lett: Babócsai, Központi, Kaposvári, Marcali, Szigetvári és Igal járás. A Központi járásba a helységeket 1844-ben osztották be. 1870-ben kezdik tárgyalni az országgyűlésen a megye-reformot, amelynek alapján mindenekelőtt járásokra osztották fel a megyét. A belügyminiszter nyolc járást engedélyezett Somogyban. Ugyanazon helyeken az igazságügyminiszter járásbíróságokat állított fel. A nyolc járási székhely, amely egyben a szolgabíróságok és járásbíróságok székhelye is, a következő: 1. Kaposvár, 2. Szigetvár, 3. Nagyatád, 4. Csurgó, 5. Marcali, 6. Lengyeltóti, 7. Tab, 8. Igal. A vármegye szervezetének nevezetes fejlődésére utal, midőn a belügyminiszter engedélyezte a

kilencedik, a Barcsi járás felállítását. Még ugyanabban az évben, 1896-ban, fel is állították az új járást; a Szigetvári járásból 14 községet, a Nagyatádi járásból 11 községet csatoltak hozzá.

Irodalom:

Kanyar József: Somogy Megye Levéltára. Kaposvár, 1962.

Somogy vármegye. Szerk.: Csánki Dezső, Dr. Budapest, é. n.

Szita László: Somogy megyei nemzetiségek településtörténete a XVIII-XIX. században. Kaposvár, 1993.

SML IV. 1. Somogy vármegye nemesi közgyűlése albizottsága iratai 1454–1873. 275,1 ifm.

a) Közgyűlési iratok (Acta congregationalia) 1715–1848.108,09 ifm.

b) Köz- és kisgyűlési jegyzőkönyvek (Protocollum generalium et particularium congregationum) 1658–1849. 47,42 ifm.

e) Felkelési iratok (Insurrectionalia) 1742–1848. 1,67 ifm.

g) Urbéri ügyek iratai (Urbarialia) 1741–1853. 4,43 ifm.

h) Összeírások (Conscriptiones) 1534–1871. 13,62 ifm.

j) Katonai iratok (Militaria) 1609–1848. 25,77 ifm.

x) Vegyes iratok (Miscellanea) 1647–1895.12,51 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 1. Az a) közgyűlési iratok a közgyűlési jegyzőkönyvek segítségével kutathatóak.

A b) az 1710. május 11-én Sziget várában vezetett és ránk csonkán hátramaradt jegyzőkönyvtől 1717-ig egy kötetbe gyűjthették a megye jegyzőkönyveit. Miután a megye jegyzőkönyvei – ha hiányosan is – 1717-től vannak egybekötve 1724-ig a „Protocollum primum”-ban, feltehető, hogy az 1717 előtti jegyzőkönyvek megsemmisültek és elpusztultak. Ezt a kötetet emlegették a későbbiek során „Protocollum antiquissimum”-nak. Miután a „Protocollum primum” is hiányos volt, a „Protocollum antiquissimum” pedig megsemmisült, ennek kiegészítésére, ill. pótlására készítettett Tallián János egy újabb protocollumot: a „Protocollum antiquum”-ot, amelyben nemcsak jegyzőkönyvek találhatók, hanem – mint ismeretes – Zalától, vagy magánkézből megszerzett a előkerült somogyi vonatkozású iratokat is bemásoltattott. Így a „Protocollum antiquum” lényegében a megye legrégebb fellelhető iratainak s részben elveszett jegyzőkönyveinek iratokból rekonstruált másolati jegyzőkönyve. Ezt a másolt kötetet nevezte el Tallián János „Protocollum antiquumnak”, amelynek a 19. sz. elején történt átkötése alkalmával a megsemmisült »Protocollum antiquissimum« kötetének bordafelírását az új fedőtábla borítójának belső oldalára ragasztották. E „Protocollum antiquum” részére index is készült a kötet végéhez kötve, Tallián János munkájaként. Ugyancsak ő készített az 1–10 jelzetű protocollum kötetekhez is külön mutatót, amelyben pótlólag a „Protocollum antiquum” indexét is elhelyezték. A jegyzőkönyvek köteteit a 19. században Nagy Lajos levéltáros korában sorszámmal látták el, s ebben a sorozatban a Tallián féle index nyerte az első számot, helytelenül, a „Protocollum antiquum” a 2-es, és a „Protocollum primum” a 3-as számot kapta, így az indexkötet jelzetei ma a kötetek bordázatára rávezetett eredeti számozáshoz képest két számmal eltolódva használhatók. A kutatók az anyagok állagvédelme miatt a jegyzőkönyveket és az indexeket mikrofilmen tekinthetik meg (lásd: XV. 15. SML mikrofilmgyűjteménye).

A h) állag az országos és megyei összeírásokat, az adó(sok)-, lélek-, birtokösszeírásokat, bevetett földek összeírásait, különböző mesterségek összeírásait (tanítók, kézművesek stb.), zsidó- és cigányösszeírásokat, szomszédos megyékbe, ill. Horvátországba elköltözötték összeírásait, közmunka összeírásokat, nemtelenek összeírását, ill. vegyes összeírásokat tartalmaz. A Conscriptiones Regnicolares (1828.) anyaga mikrofilmen kutatható (lásd: XV.15. SML mikrofilmgyűjteménye).

SML IV. 10. Somogy Vármegye Törvényszékének (Sedria) iratai 1488–1848(1855). 58,74 ifm.

a) Törvényszéki jegyzőkönyvek 1804–1850. 2,56 ifm.

- b) Polgári perek (Processus civiles) 1488–1848. 23,95 ifm.*
- q) Úriszék perek (Sedes dominales) 1766–1848. 1,6 ifm.*
- s) Különféle perek (Processus varii) 1674–1850. 3,01 ifm.*
- t) Választott bíróságbeli perek (Processus compromissionales) 1806–1844. 0,8 ifm.*
- v) Büntetőperek (Processus criminales) 1695–1848. 2,09 ifm.*
- x) Ítéletlevelek (Sententiales) 1718–1786. 0,04 ifm.*
- y) Megbízólevelek (Litterae procuratoriae) 1800–1852. 0,2 ifm.*
- z) Statáriális ítéletek (Processus statariales) 1800–1851. 0,15 ifm.*
- aa) Szóperek (Processus verbales) 1837–1853. 1,6 ifm.*
- bb) Bírósági vizsgálatok (Inquisitionales) 1654–1848. 3,7 ifm.*
- cc) Vallatási jegyzőkönyvek (Deutrales) 1740–1833. 0,12 ifm.*
- ee) Officialia 1795–1848. 0,42 ifm.*

Lásd: BKMÖL IV. 1.

SML IV. 11. Somogy Vármegye II. József-féle Bíróságának iratai (Judicium Subalternum) 1787–1790. 5,23 ifm.

- a) Ülésjegyzőkönyvek (Protocolla sessionum) 1788. 0,23 ifm.*
- b) Periratok 1787–1790. 5 ifm.*

Lásd: BaML IV. 9.

SML IV. 13. Gaál László alispán után maradt iratok 1777–1802. 0,3 ifm.

Alsószilvágyi Gaál László – aki 1790-től volt Somogy vármegye alispánja – hivatali működésével kapcsolatos iratok. Az iratanyag főként összeírásokból, toborzással, katonaeállításokkal kapcsolatos kimutatásokból valamint vegyes levelezésből áll.

SML IV. 14. Csépan István alispán után maradt iratok 1652–1851. 0,4 ifm.

Csépan István Somogy vármegye alispánja, több vármegye táblabírája, aki 1830 februárjában halt meg Jákóban. Az iratanyag levelezésből, peres iratokból, bérleti szerződés irataiból áll.

SML IV. 17. Balázsy István tiszti ügyész után maradt iratok 1721–1883. 0,12 ifm.

Az ügyész, ill. ügyvédi tevékenységével kapcsolatos iratok vegyes levelezésekből, peres iratokból valamint szőlővel kapcsolatos iratokból áll. Németek által lakott településeket érintő fond.

SML IV. 19. Zadrubánszky János tiszti ügyész után maradt iratok 1800–1842. 0,02 ifm.

Az iratanyag vegyes levelezésekből, peres iratokból áll. Kercseligetre vonatkozó iratok is szerepelnek a fondban.

SML IV. 22. Draskóczy Lajos ügyvéd iratai 1803–1818. 0,02 ifm.

Draskóczy Lajos ügyvédi gyakorlatával, ügyvédi tevékenységével, ill. a levéltárba bekerült anyagok kikérésével kapcsolatos iratok. Draskóczy Lajos több nemes családnak lett ügyvédje Somogyban (Dávodi Bakó Farkas, Berzsényi István, Tanyi László). Németek által lakott településeket érintő fond.

SML IV. 27. Horváth Ignác ügyvéd iratai 1800–1838. 0,01 ifm.

Az iratanyag vegyes peres iratokból, intő-kereset- és vádlevelekből, obligációkból, kontókból áll. Németek által lakott településeket érintő fond.

SML IV. 28. Horváth József ügyvéd iratai 1752–1819. 0,03 ifm.

Az iratanyag vegyes peres iratokból, intő-, kereset és vádlevelekből, dézsmabor összeírásból áll. Németek által lakott településeket érintő fond.

SML IV. 30. Németh Antal ügyvéd iratai 1630–1882. 1,8 ifm.

Németh Antal (1799–1861) 1837-ben testimonialist kapott Somogy vármegyétől. Gyöngyösmelléken birtokos lett. Tevékenysége idején számos közéleti funkciót vállalt, elismert és ismert ügyvédként a vármegye szinte minden birtokosával és tisztviselőjével levelezésben állt. 1848-ban Kaposvár polgármesterévé választották.

Az iratok nagy része az ügyvéd aktuális hivatali működésével kapcsolatos, ugyanakkor működési helyeiről több irat került hozzá, így például szigetvári és hársági tevékenysége nyomán igen sok, az említett településekre és azok környékére vonatkozó 18–19. századi irat. Gyöngyösmelléki birtokosságának köszönhetően, Gyöngyösmellékkel kapcsolatos iratok is találhatóak. Az iratanyag vegyes levelezésből, számlákból, vegyes peres iratokból, jogügyletekből valamint vegyes iratokból áll. A levelek betűrendben különválogatva és kronológiai sorrendben találhatóak. Az iratanyagról részletes raktárjegyzék készült.

SML IV. 35. Végrendeletek levéltári gyűjteménye (Acta testamentaria) 1735–1866. 0,3 ifm.

Somogy megyei személyek végrendeletei, ill. ezekkel kapcsolatos iratok. Az iratok egy része több kéztől származó, különböző szisztéma szerinti manuális számozással van ellátva, melyek nem követnek kronologikus rendszert.

SML IV. 101. Somogy Vármegye Közigazgatási Bizottmányának iratai 1848–1849. 2,07 ifm.

a) Jegyzőkönyv 1848–1849. 0,02 ifm.

b) Közigazgatási Bizottmány iratai 1848–1849. 1,05 ifm.

c) Nemzetőrségi és honvédállítási lajstromok és számadások 1848–1849. 0,2 ifm.

d) Közigazgatási Fiókbizottmány iratai 1848. 0,6 ifm.

e) Vegyes Tárgyú Fiókbizottmány iratai 1848. 0,2 ifm.

Lásd: BéML IV. Vármegyei bizottmányok.

SML IV. 102. Somogy Vármegye Középponti Választmányának iratai 1848–1849. 0,05 ifm.

Lásd: SL IV. B. 103. A Bach-korszakban, az 1850-ben életbe léptetett ideiglenes kormányzat alatt hét járásra osztották Somogy vármegyét: a Kaposvári, Igali, Iharosberényi, Karádi, Marcali, Nagyatádi és a Szigetvári járásra.

SML IV. 152. Somogy Vármegye Cs. Kir. Megyehatóságának iratai 1850–1860. 45,72 ifm.

a) Megyefőnöki elnöki iratok 1860. 0,3 ifm.

b) Megyefőnöki közigazgatási iratok 1850–1860. 43,22 ifm.

c) Útleveleliratok 1850–1860. 0,5 ifm.

d) Urbéri kárpótlási iratok 1850–1853. 0,2 ifm.

e) Föld-tehermentesítési iratok 1855–1857. 1,5 ifm.

Lásd: BaML IV. 152.

SML IV. 156. Kaposvári Cs. Kir. Megyei Törvényszék, Comitatsgericht (Landesgericht) Kaposvár Praesidium iratai 1850–1860. 43,5 ifm.

Lásd: K-EMÖL IV. B. 154.

SML IV. 157. Kaposvári Cs. Kir. Úrbéri Törvényszék iratai (1770) 1850–1868 (1910). 20,07 ifm.

a) Elnöki iratok 1850–1868. 5 ifm.

b) Községekre vonatkozó úrbéri peres iratok 1700–1868. 14,77 ifm.

c) Mérnöki ügyviteli iratok, vegyes birtokkönyvek 1850–1860 (1910). 0,3 ifm.

Lásd: FML IV. b. 154.

SML IV. 159. Csurgói Cs. Kir. Járásbíróság polgári peres iratai 1850–1854. 1 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 201.

SML IV. 160. Iharosberényi (Csurgói) Cs. Kir. Vegyes Szolgabírói Hivatal iratai 1854–1860. 3,5 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 202. A Csurgói járás 1854. május 1-től Iharosberényi járás. 1854. május 1-től a II. fokú járásbíróságok megszűnésével a Csurgói Cs. Kir. Járásbíróság igazságszolgáltatási teendőit az Iharosberényi Cs. Kir. Vegyes Szolgabírói Hivatal vette át. A székhely azonban Csurgón maradt. Az Iharosberényi Cs. Kir. Vegyes Szolgabírói Hivatal jogutódja 1858 áprilisától a Csurgói Cs. Kir. Vegyes Szolgabírói Hivatal lett, mivel az Iharosberényi járás megszűnt, helyette ismét Csurgói járás lett. A közigazgatási változások ellenére az iratkezelés folyamatos volt, mivel a székhely mindig Csurgón volt.

SML IV. 161. Igali Cs. Kir. Szolgabíróság közigazgatási iratai 1850–1853. 0,25 ifm.

SML IV. 162. Igali Cs. Kir. Járásbíróság polgári peres iratai 1851–1853. 0,5 ifm.

SML IV. 163. Igali Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróság iratai 1854–1860. 2,27 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1854–1860. 0,75 ifm.

b) Polgári peres iratok 1854–1860. 1,52 ifm.

SML IV. 168. Kaposvári Cs. Kir. Delegált (Kiküldött) Járásbíróság iratai 1854–1860. 10,75 ifm.

SML IV. 170. Karádi Cs. Kir. Járásbíróság polgári peres iratai 1850–1854. 1,7 ifm.

SML IV. 173. Marcali I. Osztályú Cs. Kir. Járásbíróság iratai 1850–1853. 0,6 ifm.

SML IV. 174. Marcali Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróság iratai 1854–1860. 3,96 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1857–1860. 1,14 ifm.

b) Polgári peres iratok 1854–1860. 2,82 ifm.

SML IV. 175. Nagyatádi Cs. Kir. Járásbíróság polgári peres iratai 1850–1853. 0,4 ifm.

SML IV. 176. Nagyatádi Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróság iratai 1854–1860. 2,74 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1857–1860. 0,74 ifm.

b) Polgári peres iratok 1854–1860. 2 ifm.

SML IV. 177. Szigetvári Cs. Kir. Járásbíróság polgári peres iratai 1850–1853. 0,75 ifm.

SML IV. 178. Szigetvári Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróság iratai 1854–1860. 5,13 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1854–1860. 1,38 ifm.

b) Polgári peres iratok 1854–1860. 3,75 ifm.

SML IV. 251. Somogy vármegye főispánjának iratai 1860–1861. 0,1 ifm.

A fond a Bach-korszak utáni első rövid alkotmányos időszak főispáni iratait tartalmazza. A főispán ekkor Jankovich László volt. Az iktatott iratokat a főispáni jegyzőkönyv segítségével lehet kutatni, a vegyes iratok laponkénti átnézéssel kutathatók.

SML IV. 252. Somogy vármegye főispáni helytartójának iratai 1861–1867. 2,25 ifm.

Lásd: BaML IV. 252. A fond az 1861–1865. november 30. között működő főispáni helytartó Mérey Károly, valamint az 1865. november 30–1867. április 30. között működő főispán, Jankovich László hivatali ideje alatt keletkező főispáni iratokat tartalmazza. Az iktatott iratok a főispáni elnöki mutató és iktató segítségével lehet kutatni, a vegyes iratok laponkénti átnézéssel kutathatók. A beadványokat a több fondhoz is tartozó Főispáni jegyzőkönyv 1865. október 21–1874. október 31. segédlet alapján lehet kutatni, amely a IV. 401. fondszámú főispáni fondnál került felvételre.

SML IV. 253. Somogy vármegye főispánjának iratai 1868–1871. 0,3 ifm.

A fond a kiegyezést követő alkotmányos időszak főispáni iratait tartalmazza, a polgári átalakulásig. A főispán ekkor Jankovich László volt. Az iktatott iratokat a főispáni jegyzőkönyv 1865. október 21–1874. október 31. segédlet alapján lehet kutatni

SML IV. 254. Somogy Vármegye Bizottmányának iratai 1860–1861. 1,2 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1860–1861. 0,1 ifm.

b) Közigazgatási iratok 1860–1861. 1 ifm.

c) Folyamodványok, kérelemlevelek (Instantiae) 1861. 0,06 ifm.

d) Gazdasági válaszmány iratai 1861. 0,02 ifm.

e) Árvaszéki iratok 1860. 0,02 ifm.

A fond az 1848–49. évi forradalom és szabadságharc utáni, első rövid alkotmányos időszak idején működő megyei bizottmány, 1860–1861 közötti iratait tartalmazza. A fondban található még a megyei bizottmányból alakult gazdasági és árvaválaszmány iratait, valamint a kérelemlevelek jegyzőkönyvei és iratai is.

SML IV. 255. Somogy Vármegye Bizottmányának iratai 1867–1871. 1,67 ifm.

a) Jegyzőkönyvek 1867–1871. 0,3 ifm.

b) Közgyűlési iratok 1867–1871. 1,37 ifm.

Lásd: BéML IV. 254. A bizottmány a megyei közgyűlés szerepét töltötte be. Az iratanyagról mikrofilm készült (lásd: XV. 15. SML mikrofilmgyűjteménye).

SML IV. 256. Somogy Vármegye Központi Választmányának iratai 1861–1869. 0,6 ifm.

Lásd: SL IV. B. 254, 255 és 256.

SML IV. 258. Somogy Vármegye Alispáni Hivatalának iratai (1860) 1861–1866. 16,5 ifm.

a) Közigazgatási iratok (1860)1862–1866. 14,5 ifm.

b) Első Alispán (igazságszolgáltatási) iratai 1861–1866. 2 ifm.

Lásd: BéML IV. 256. Az iratok főként különböző vitás peres ügyekben született más törvényszéki átiratokat jelentenek. Ezek főleg gazdasági tárgyú intézkedéseket, zárlatokat stb. kértek. Történeti értéke ezen iratoknak viszonylag csekély. Az 1860-as évek alispáni hivatalának működése nem tisztázott. Kérdéses a két alispán közötti munkamegosztás mikéntje is. Somogy esetében valószínűleg csak helyettesítő funkciója volt a másodalispánnak, hiszen az igazságszolgáltatási tevékenységet az iratok tanúsága szerint az első alispán végezte.

SML IV. 259. Somogy Vármegye Alispáni Hivatalának iratai 1867–1871. 14,55 ifm.

a) Elnöki iratok 1867. 0,02 ifm.

b) Közigazgatási iratok 1867–1871. 13,78 ifm.

c) Első Alispán (igazságszolgáltatási) iratai 1864. 0,75 ifm.

Lásd: BéML IV. 256. (lásd: SML IV. 258. b)

SML IV. 262. Somogy Vármegye Állandó Polgári Törvényszékének iratai 1861–1869. 16 ifm.

SML IV. 266. Kaposvári járás Kisasszondi kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1861. 0,02 ifm.

SML IV. 270. Babócsai járás Németladi kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1862–1865. 0,14 ifm.

Lásd: BéML IV. 261.

SML IV. 272. Igali járás Igali kerülete szolgabírójának iratai 1867–1871. 0,35 ifm.

SML IV. 273. Igali járás Karádi kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1862–1865. 0,2 ifm.

SML IV. 281. Marcali járás Szakácsi kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1862–1865. 0,05 ifm.

SML IV. 283. Szigetvári járás Dombói kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1862–1866. 0,24 ifm.

SML IV. 285. Babócsai járás főszolgabírójának bírósági iratai 1862–1871. 0,63 ifm.

SML IV. 286. Babócsai járás Csokonyai kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1867–1871. 0,22 ifm.

SML IV. 287. Babócsai járás Nagyatádi kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1862–1871. 0,24 ifm.

SML IV. 288. Igali járás főszolgabírójának bírósági iratai 1861–1869. 0,53 ifm.

SML IV. 289. Igali járás Igali kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1862–1871. 0,42 ifm.

SML IV. 290. Kaposvári járás főszolgabírójának bírósági iratai 1862–1871. 0,5 ifm

SML IV. 291. Kaposvári járás Kiskorpádi kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1862–1871. 1,05 ifm.

SML IV. 292. Kaposvári járás Pusztakovácsi kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1862–1871. 1,27 ifm.

SML IV. 293. Központi járás főszolgabírójának bírósági iratai 1862–1871. 0,93 ifm.

SML IV. 294. Marcali járás főszolgabírójának bírósági iratai 1862–1868. 0,23 ifm.

SML IV. 295. Marcali járás Csákányi kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1865–1869. 0,1 ifm.

SML IV. 296. Marcali járás Csurgói kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1863–1871. 0,74 ifm.

SML IV. 298. Szigetvári járás Kercesligeti kerülete szolgabírójának bírósági iratai 1862–1871. 0,26 ifm.

SML IV. 300. Somogy Vármegye Büntető Törvényszékének iratai 1861–1871. 0,9 ifm.

A fond csak egyzökönyveket tartalmaz.

SML IV. 401. Somogy vármegye főispánjának iratai 1872–1950. 35,86 ifm.

a) *Bizalmas (elnöki) iratok 1886–1933, 1945–1950. 3 ifm.*

b) *Általános iratok 1872–1950. 26,91 ifm.*

c) *Közellátási kormánybiztosi iratok 1943–1948. 5,35 ifm.*

d) *Somogy Megyei Közellátási Felügyelőség iratai 1947–1949. 0,4 ifm.*

e) *Somogy vármegye kormányzótanácsi biztosának iratai 1919. 0,1 ifm.*

f) *Somogy Vármegye Számonkérőszékének jegyzőkönyve 1887–1891. 0,1 ifm.*

Lásd: BKMÖL IV. 401.

SML IV. 402. Somogy Vármegye Törvényhatósági Bizottságának iratai 1872–1950. 7,46 ifm.

a) *Köz- és kisgyűlési jegyzőkönyvek 1872–1950. 5,59 ifm.*

b) *Közgyűlési iratok 1872–1882. 1,87 ifm.*

Lásd: BKMÖL IV. 417. A közgyűlési jegyzőkönyvekről mikrofilm készült (lásd: XV.15. SML mikrofilmgyűjteménye).

SML IV. 403. Somogy Vármegye Központi Választmányának iratai (1848) 1872–1950 (1954). 36,15 ifm.

Lásd: SL IV. B. 404. Az iratanyag országgyűlési és nemzetgyűlési képviselőválasztói iratokból és névjegyzékekből áll.

SML IV. 405. Somogy vármegye alispánjának iratai 1872–1950. 805,9 ifm.

a) Bizalmas (elnöki) iratok 1906–1917, 1945–1950. 5,01 ifm.

b) Közigazgatási iratok 1872–1950. 751,97 ifm.

c) Kihágási iratok 1881–1949. 27,12 ifm.

d) Útlevel-kiállító hatóság iratai 1904–1944. 21,8 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 402 és XXI. 4. Az iratanyag alispáni elnöki iratokból, járási tiszti értekezlet jegyzőkönyvéből, helyzetjelentésekből, községek adatszolgáltatásának irataiból, begyűjtési, népszámlálási (1948) iratokból, rendőrségi jelentésekből, választások irataiból, vármegyei alkalmazottak, B-listázottak kimutatásaiból, gyámpénztári nyilvántartásokból áll. A d) állag Somogy vármegye alispánjának útlevelkiadással kapcsolatos iratait tartalmazza.

SML IV. 407. Somogy vármegye tiszti főügyészének iratai 1903–1949. 24,48 ifm.

SML IV. 408. Somogy Vármegye Árvaszékének iratai 1835–1950 (1955). 200 ifm.

a) Tanácsülési jegyzőkönyvek 1872–1938. 6,1 ifm.

b) Árvaszéki ügyészi iratok 1903–1949. 28,3 ifm.

c) Általános iratok 1872–1950 (1955). 155 ifm.

d) Elnöki iratok 1878–1935. 2,1 ifm.

e) Községi gyámügyi számadások 1872–1880. 8,5 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 418.

SML IV. 409. Somogy vármegye tiszti főorvosának iratai 1872–1953. 4,5 ifm

Lásd: BéML IV. 443.

SML IV. 410. Somogy vármegye törvényhatósági állatorvosának iratai 1925–1944. 1,7 ifm.

SML IV. 411. Somogy Vármegye Számvevőségének iratai 1739–1950. 146,45 ifm.

c) Községbírói számadások 1800–1902. 48,67 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 404.

SML IV. 412. Somogy Vármegye Közigazgatási Bizottságának iratai 1876–1949. 202,75 ifm.

a) Általános iratok 1876–1949. 127,65 ifm.

b) Gazdasági Albizottság iratai 1918–1948. 71,6 ifm.

c) Erdészeti Albizottság iratai 1881–1902. 3,5 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 420.

SML IV. 413. Barcsi járás fősolgabírójának iratai 1918–1944. 0,75 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 414. Az iratanyag ital-, dohány- és tűzkórusítási engedélyekből, választási valamint hadigondozási iratokból (I. és II. világháború) áll. Az engedélyek iratanyaga községenként elkülönítve található. A választási iratok kronologikus sorrendben következnek. A

hadigondozási iratoknál az egy darab II. világháborús irat külön található, az I. világháborús hadigondozási iratok betűrend szerint lettek rendezve. A névsort alkotó személyek községei jórészt a Nagyatádi járásba tartoztak. Valószínűleg az 1950. évi járási átsorolás miatt kerültek ezek az iratok a Barcsi járás székhelyére. A fondot 18 kötet katonai állítási összeírásai lajstrom zárja.

SML IV. 414. Csurgói járás főszolgabírójának iratai 1872–1944. 63 ifm.

- a) *Közigazgatási iratok 1872–1944.*
- b) *Kihágási iratok 1872–1944.*
- c) *Katonai összeírások 1874–1886.*

SML IV. 415. Igali járás főszolgabírójának iratai 1872–1944 (1945). 59,66 ifm.

- a) *Közigazgatási iratok 1872–1921. 45,07 ifm.*
- b) *Kihágási iratok 1890–1921. 5,56 ifm.*
- c) *Ipari kihágási iratok 1879–1899. 0,18 ifm.*
- d) *Iparosok és ipari segédek nyilvántartása 1886–1945. 0,85 ifm.*
- e) *Katonai iratok 1878–1888. 7,5 ifm.*
- f) *Községi költségvetési iratok 1905–1919. 0,5 ifm.*

SML IV. 416. Kaposvári járás főszolgabírójának iratai 1871–1944. 125,1 ifm.

- a) *Elnöki iratok 1898–1933. 1 ifm.*
- b) *Közigazgatási iratok 1871–1944. 114,72 ifm.*
- c) *Kihágási iratok 1892–1932. 5,25 ifm.*
- d) *Háborús iratok 1914–1919. 1,75 ifm.*
- e) *Cselédkönyvi iratok 1872–1886. 0,88 ifm.*
- f) *Vegyes iratok 1872–1944. 1,5 ifm.*

SML IV. 418. Lengyeltóti járás főszolgabírójának iratai 1872–1950. 25,88 ifm.

- a) *Közigazgatási iratok 1872–1950. 24,3 ifm.*
- b) *Kihágási iratok 1883–1944. 1,5 ifm.*
- c) *Iparlajstromok 1901–1948. 0,08 ifm.*

SML IV. 419. Marcali járás főszolgabírójának iratai 1870–1929. 20 ifm.

- a) *Közigazgatási iratok 1870–1898. 16,27 ifm.*
- b) *Vegyes nyilvántartások 1872–1929. 3,73 ifm.*

SML IV. 420. Nagyatádi járás főszolgabírójának iratai 1873–1944. 10,17 ifm.

- a) *Közigazgatási iratok 1874–1889. 7,24 ifm.*
- b) *Kihágási iratok 1887–1942. 0,1 ifm.*
- d) *Katonai iratok 1884–1885. 0,2 ifm.*
- e) *Vegyes nyilvántartások 1873–1944. 2,51 ifm.*

SML IV. 421. Szigetvári járás főszolgabírójának iratai 1862–1944. 50,32 ifm.

- a) *Közigazgatási iratok 1862–1944. 45,73 ifm.*
- b) *Katonai iratok 1881–1883. 0,13 ifm.*
- c) *Iparügyek 1881–1935. 1,08 ifm.*
- d) *Kihágási iratok 1882–1944. 1,5 ifm.*

e) Cselédkönyvi iratok 1874–1885. 1,88 ifm.

A szolgabírók anyagát (1866–1871) a régi irattári rendszert meghagyva, a főszolgabíró irattárába vonták össze. 1866-tól numerikus kurrens. 1866-tól a főszolgabíró és két alszolgabíró, Igmándy Benedek főszolgabíró, Maár Gyula és Fodor Géza alszolgabíró irányította a közigazgatást. 1850-ben 55 község és település tartozott a járáshoz. 1860-ban már 63 község igazgatását intézték. 1871-ben a Nagyatádi, majd 1896-ban a Barcsi járás létrejöttével a községek száma tovább csökkent 44-re. 1932-ben ezek 10 körjegyzőséghez tartoztak. 1950-ben a Ladi körjegyzőségen kívül (Lad és Patosfa) Baranya megye Szigetvári járását alkotja.

SML IV. 422. Tabi járás főszolgabírájának iratai 1871–1944. 25,45 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1871–1944. 11 ifm.

b) Kihágási iratok 1882–1944. 11,95 ifm.

c) Katonai összeírások 1873–1930. 0,86 ifm.

d) Vegyes nyilvántartások 1900–1944. 0,74 ifm.

SML IV. 425. Somogy vármegye községi szabályrendeleteinek levéltári gyűjteménye 1872–1949. 1,37 ifm.

Somogy vármegye törvényhatósága valamint Kaposvár város és a megye községei által alkotott szabályrendeletek gyűjteménye. Az anyag három állagra, a harmadik állag három sorozatra tagolódik. A vármegyei szabályrendeletek kronologikusan, a városiak tematikusan, a községek sorozatokon belül a helységek ábécérendjében következnek egymás után.

SML IV. 426. Somogy vármegye egyesületi alapszabályainak gyűjteménye 1832–1950. 1,2 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 416.

SML IV. 429. Somogy vármegyei felekezeti anyakönyvek 1724–1895. 22,01 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 412. Római katolikus, református, ág. evangélikus, izraelita, unitárius és görögkeleti születési, házassági és halotti anyakönyvi másodpéldányok gyűjteménye alfabetikus sorrendben. Az iratanyag mikrofilmen kutatható (lásd: XV. 15. SML mikrofilmgyűjteménye).

SML IV. 440. Csurgói járás gazdasági felügyelőjének iratai 1925–1934. 0,15 ifm.

Lásd: BKMÖL VI. 201.

V. MEZŐVÁROSOK, RENDEZETT TANÁCSÚ VÁROSOK, MEGYEI JOGÚ VÁROSOK, KÖZSÉGEK

Az 1941-es népszámlálás alapján azon községek, ahol a németek száma meghaladta az összlakosság 5%-át, de anyaguk nem került a levéltárba, a következők: Gadács, Kára, Somogydöröcske, Somogyszil, Szorosad.

Városok

SML V. 78. Szigetvár Mezőváros Levéltára 1604–1946. 7,8 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 1001. Az iratanyagból főként a tanácsülési, nagygyűlési, képviselőtestületi jegyzőkönyvek, iratok, contractusok, céhiratok, községi iratok, kataszteri birtokívek lehetnek jelentősebbek a kutatás számára.

Községek

Lásd: BKMÖL V.

SML V. 205. Attalai Körjegyzőség iratai 1898–1950. 0,75 ifm.

Az Attalai Körjegyzőség 1872-ben alakult. Községei: Attala, Csoma, Pula, Szabadi. Pula neve 1907-től Kapospula. A körjegyzőséget 1948-ban a Kaposvári járáshoz csatolták.

SML V. 218. Pusztaszemesi bíróláda iratai 1789–1881. 0,02 ifm.

A 18. században Pusztaszemes jelentős németlakta település volt.

SML V. 223. Barcs Nagyközség iratai 1870–1950. 4,86 ifm.

Barcs nagyközség 1911-ben alakult. Az 1886. XXII. tc. 161. §-ának 1. bekezdése alapján csatlakozott hozzá Drávapálfalva (korábban Pálfalu) és Somogytarnóca község. Barcs nagyközség 1896 előtt a Szigetvári, 1911 előtt pedig a Barcsi járáshoz tartozott, ill. a Barcsi Körjegyzőség székhelye volt. A Barcsi Körjegyzőség 1911-ben feloszlott, Barcs nagyközséggé alakult.

SML V. 224. Barcsi gazdasági elöljáró iratai 1943–1944. 0,01 ifm.

SML V. 226. Batéi Körjegyzőség iratai 1886–1949. 2,2 ifm.

A Batéi Körjegyzőség 1924-ben alakult. Községei: Baté, Kaposkeresztúr, Mosdós. A körjegyzőség községei 1924-ben váltak ki a Nagyberki Körjegyzőségből, és Baté székhellyé új körjegyzőséggé alakultak.

SML V. 227. Batéi bíróláda iratai 1767–1914. 0,17 ifm.

SML V. 239. Felsőmocsoládi Körjegyzőség iratai 1895–1950. 2 ifm.

A Felsőmocsoládi Körjegyzőség 1907-ben alakult. Községei: Ecseny, Polány, Felsőmocsolád. A községek korábban a Mocsoládi Körjegyzőséghez tartoztak. 1907-ben Mocsolád község és vele együtt a körjegyzőség neve is Felsőmocsoládra változott. A Mocsoládi Körjegyzőség 1872-ben alakult meg Ecseny, Mocsolád és Polány községekkel.

SML V. 243. Gálosfai Körjegyzőség iratai 1947–1950. 0,2 ifm.

A Gálosfai Körjegyzőség 1907-ben alakult. Községei: Bőszénfa, Gálosfa, Gyarmat, Hajmás. A körjegyzőség községei 1907-ben kiváltak a Simonfai és a Szentbalázi Körjegyzőségből, és Gálosfa székhellyel újat hoztak létre. Gyarmat neve 1907-től Kaposgyarmat.

SML V. 248. Görösgali Körjegyzőség iratai 1945–1950. 0,75 ifm.

A Görösgali Körjegyzőség 1872-ben alakult. Községei: Görösgal, Hobol, Kistamási, Merenye, Molvány, Pettend, Tótszentgyörgy.

SML V. 250. Gyöngyösmelléki Körjegyzőség iratai 1865–1950. 4,47 ifm.

A Gyöngyösmelléki Körjegyzőség 1872-ben alakult. Községei: Bűrüs, Endróc, Gyöngyösmellék, Magyarújfalu, Németújfalu, Pettend, Szörény, Teklafalu, Várad, Zádor.

SML V. 269. Kisbárapáti Körjegyzőség iratai 1898–1948. 0,3 ifm.

A Kisbárapáti Körjegyzőség 1907-ben alakult. Községei: Bonnya, Fiad, Kisbárapáti. Kisbárapáti község és a körjegyzőség elnevezése korábban Kisbár volt.

SML V. 275. Lábodi Körjegyzőség iratai 1946–1951. 0,5 ifm.

A Lábodi Körjegyzőség 1872-ben alakult. Községei: Besenyő, Hosszúfalu, Lábod. Besenyő község neve 1907-től Rinyabesenyő, Hosszúfalu községéig pedig Rinyahosszúfalu.

SML V. 285. Mikei Nagyközség iratai 1946–1949. 0,18 ifm.

Mike község 1946-ig a Csökölyi Körjegyzőséghez tartozott, majd abból kilépve nagyközségi rangot nyert el.

SML V. 286. Mozsói Körjegyzőség iratai 1872–1950 (1951). 10,5 ifm.

A Mozsói Körjegyzőség 1872-ben alakult. Községei: Csertő, Mozsóg, Szulimán, Tótkeresztúr, Zsibót. Tótkeresztúr neve 1907-től Almáskeresztúr.

SML V. 287. Nágocsi Körjegyzőség iratai 1908–1950. 0,5 ifm.

A Nágocsi Körjegyzőség 1872-ben alakult. Községei: Nágocs, Zics, Németegres. Németegres község neve 1931-től Somogyegres.

SML V. 290. Nagyberki Körjegyzőség iratai 1788–1951. 16,75 ifm.

A Nagyberki Körjegyzőség 1888-ban alakult meg. Községei: Baté, Kaposkeresztúr, Kercseliget, Kisberki, Mosdós, Nagyberki. A Mosdói Körjegyzőség székhelyét 1888-ban helyezték át Nagyberkibe. Baté, Kaposkeresztúr és Mosdós községek 1924-ben ezen körjegyzőségből kiváltak, és Baté székhellyel új körjegyzőséget alakítottak.

SML V. 296. Németladi Körjegyzőség iratai 1899–1950. 1,85 ifm.

A Németladi Körjegyzőség 1872-ben alakult, 1950-ben szűnt meg. Községei: Magyarlad, Németlad, Patosfa. Magyarlad és Németlad 1950. január 1-el Lad néven egyesültek, a körjegyzőség elnevezése is Ladi Körjegyzőség lett.

SML V. 302. Simonfai Körjegyzőség iratai 1832–1950. 9 ifm.

A Simonfai Körjegyzőség 1872-ben alakult meg. Községei: Bőszénfa, Gálosfa, Simonfa, Töröcske, Zselickislak, Zselicszentpál. Bőszénfa és Gálosfa 1907-ben a körjegyzőségből kiváltak és a Gálosfai Körjegyzőségbe olvadtak bele.

SML V. 305. Somogyhársági Körjegyzőség iratai 1891–1949. 1,52 ifm.

A Somogyhársági Körjegyzőség 1908-ban alakult. Községei: Hárságy, Béc, Magyarlukafa. 1908 előtt Somogyhárságy község neve Nagyhárságy volt.

SML V. 315. Szentbalázi Körjegyzőség iratai 1907–1949. 2,25 ifm.

A Szentbalázi Körjegyzőség 1872-ben alakult. Községei: Cserénfa, Gyarmat, Hajmás, Kiskeresztúr, Sántos, Szentbalázs. Gyarmat neve 1907-től Kaposgyarmat. Kaposgyarmat és Hajmás 1907-ben kivált és az újonnan alakult Gálosfai Körjegyzőséghez csatlakozott.

SML V. 316. Szentlászlói Körjegyzőség iratai 1875–1949. 8,2 ifm.

A Szentlászlói Körjegyzőség 1885-ben alakult. Községei: Almamellék, Boldogasszonyfa, Szentlászló. A Boldogasszonyfai Körjegyzőség székhelyét 1885-ben Szentlászlóra helyezték át.

SML V. 320. Szulok Nagyközség iratai 1853–1949. 0,37 ifm.

Szulok nagyközség 1872-ben alakult. A település 1875 előtt a Nagyatádi, 1875–1896 között a Szigetvári, 1896-tól a Barcsi járáshoz tartozott. Csatlakozott községe Homokszentgyörgy kisközség, amely 1898-ban elvált tőle és a Kálmáncsai Körjegyzőséghez csatlakozott.

SML V. 321. Tabi Körjegyzőség iratai 1900–1949. 0,13 ifm.

A Tabi Körjegyzőség 1872-ben alakult. Községei: Sérsekszőlős, Tab, Torvaj, Zala. Sérsekszőlős község 1921-ben alakult, a Zala községhez tartozó Sérsekhegy és Szőlős lakott helyekből, Szőlőssérsek néven. Szőlőssérsek neve 1926-tól Sérsekszőlős. A körjegyzőség 1946-ban megszűnt, Tab nagyközség lett. Sérsekszőlős, Torvaj és Zala községek Tab székhellyel „Tab vidéki” Körjegyzőséggé alakultak. 1947-ben a Torvaj községhez tartozó Lulla lakott hely községgé alakult.

SML V. 324. Taszári Körjegyzőség iratai 1946–1949. 0,7 ifm.

A Taszári Körjegyzőség 1898-ban alakult. Községei: Homok, Orci, Taszár. A körjegyzőség községei 1898-ban a Toponári Körjegyzőségből váltak ki, és Taszár székhellyel új körjegyzőséggé alakultak. Homok község neve 1907-től Kaposhomok.

SML V. 325. Teklafalui Körjegyzőség iratai 1939–1950. 0,25 ifm.

A Teklafalui Körjegyzőség 1892-ben alakult. Községei: Endróc, Bürüs, Magyarújfalu, Teklafalu, Várad. A körjegyzőség községei 1892-ben a Gyöngyösmelléki Körjegyzőségből váltak ki, és a teklafalu székhellyel új körjegyzőséget hoztak létre. Magyarújfalu és a Gyöngyösmelléki Körjegyzőséghez tartozó Németújfalu 1927-ben Nagyújfalu néven egyesültek. A 11224/1939. BM sz. rendelet Nagyújfalut a Teklafalui Körjegyzőséghez osztotta be. Nagyújfalu neve 1942-ben Kétújfalu lett.

SML V. 335. Községi képviselő-testületi jegyzőkönyvek 1859–1950 (1951). 22 ifm.

Az iratanyag képviselőtestületi ülések töredékes jegyzőkönyveiből, tervezetekből, községi szabályrendeletekből, meghívókból, névjegyzékekből áll. A jegyzőkönyvekről mikrofilm készült (lásd: XV.15. SML mikrofilmgyűjteménye).

SML V. 336. Községi adózási iratok 1857–1952. 15,85 ifm.

SML V. 337. Miskolci bírólada iratai 1793–1903. 0,01 ifm.

Az iratanyag egy darab községbírói számadó könyvből áll.

Irodalom:

A magyarországi németek kitelepítése és az 1941. évi népszámlálás. Ö.Á.: Czibulka Zoltán, –Heinz Ervin, dr. – Lakatos Miklós, dr. Budapest, 2004.

Monográfiák:

Böszö Sándor: Nyolc évszázad krónikája – Adatok Ecseny történetéhez. Ecseny, 2000.

Kiss Tamás: Nágocs története 1945-ig. Budapest, 2000.

Marek János, dr.: Múlt, jelen és jövő a József-hegy alatt –Somogyszil monográfiája. Kaposvár, 2005.

Sipos Imre, dr. S. J. P. – Szalay János: Zics története. Miskolci, 2003.

Tanulmányok:

Bognár Tibor: Kitelepítés Szulokból a második világháború után. Kaposvár, 1985. (Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 16.) 559–563. p.

Bognár Tibor: A hazai németekre vonatkozó rendelkezések végrehajtása Szulokban 1945 és 1949 között. Kaposvár, 1986. (Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 17.) 109–118. p.

Bognár Tibor: Fejezetek Szulok történetéből (1750–1812) – A betelepítéstől a mezővárosi cím elnyeréséig. Kaposvár, 1987. (Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 18.) 221–229. p.

Bognár Tibor: Nemzethűségi vizsgálat a Somogy megyei németek körében (1945–1946). Kaposvár, 1988. (Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 19.) 309–328. p.

Bognár Tibor: A német lakosság elleni jogfosztó és korlátozó intézkedések Somogy megyében (1946–1949). Kaposvár, 1989. (Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 20.) 353–362. p.

Bognár Tibor: Törvényesség és törvénytelenység a hazai németek elleni eljárásban a háború előtti és utáni jogalkotás tükrében. Kaposvár, 1990. (Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 21.) 263–282. p.

Bognár Tibor: Adalékok a Somogy megyei német lakta települések 1945–1950 közötti helyzetéhez. Kaposvár, 1991. (Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 22.) 221–238. p.

Bognár Tibor: Adalékok a Volksbunddal szembeni ellenállási törekvések történetéhez Somogy megye németlakta falvaiban. Kaposvár, 1992. (Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 23.) 253–262. p.

VI. AZ ÁLLAMIGAZGATÁS TERÜLETI SZERVEI

Az oktatásügyi igazgatás szakszervei

SML VI. 501. Somogy Vármegyei Tanfelügyelőség iratai 1893–1950. 32,25 ifm.

a) Általános iratok 1923–1950. 17,63 ifm.

b) Állami elemi népiskolák törzskönyvei 1895–1944. 0,12 ifm.

c) Pedagógusok minősítési lapjai 1937–1950. 2,25 ifm.

d) Tanítók helyi javadalmi jegyzőkönyvei 1893–1938. 2 ifm.

e) Bizalmas iratok 1945–1948. 0,06 ifm.

f) Nemzetiségi iratok 1930–1944. 0,24 ifm.

g) Állami iskolák ingatlanainak okmánytára 1948–1950. 1,14 ifm.

h) Vegyes iratok 1907–1950. 8,81 ifm.

Lásd: BKMÖL VI. 502. Az iratanyagról mikrofilm készült (lásd: XV. 15. SML mikrofilmgyűjteménye).

SML VI. 508. Kercesligeti R. K. Plébánia Iskolaszékének iratai 1878–1907. 0,03 ifm.

A fond az iskolaszéki gyűlések jegyzőkönyveit tartalmazza.

VII. A JOGSZOLGÁLTATÁS TERÜLETI SZERVEI

Bíróságok és ügyészségek

A járásbíróóságok anyagait a Nagyberki Részleg őrzi.

SML VII. 3. Igali M. Kir. Járásbíróóság iratai 1875–1950. 115,15 ifm.

a) Vegyes polgári peres iratok 1875–1950. 24,52 ifm.

b) Telekkönyvi hatóság iratai 1899–1949. 90,63 ifm.

Lásd: BKMÖL VII. 4. Az Igali Járásbíróóságot telekkönyvi hatósággal a saját területén a 44157/1899. IM sz. rendelet ruházta fel 1899. október 1-i hatállyal. 1871–1899 között a járásra vonatkozó jogkört a Kaposvári Királyi Törvényszék látta el. A 144/1950. MT sz. rendelet megszüntette az Igali járást. Az Igali Járásbíróóságot a 177 000/1950. MT sz. rendelet 1951. jan. 1-i hatállyal szüntette meg. A területén lévő községek közül Andocs, Somogyacsa, Bonnya, Fiad, Kisbárapáti, Kára, Miklósi, Somogydöröcske, Szorosad, Törökkopány a Tabi járáshoz, Attala, Kapospula, Szabadi, Büssü, Fonó, Kazsok, Ecseny, Felsőmocsolád, Polány, Gölle, Kisgyalán, Igal, Ráksi, Szentgáloskér, Magyaratád, Patalom, Somodor, Zimány és Somogyszil a Kaposvári járáshoz lettek csatolva.

SML VII. 4. Lengyeltóti Járásbíróóság iratai 1907–1943. 39,63 ifm.

Büntető, polgári peres és peren kívüli iratai vannak. A Lengyeltóti Járásbíróóság felállítását a Rendeleték tára 1971-es kötetében tették közzé. Az igazságügyi miniszter 1976/1871. Eln. sz. (1871. júl. 10.) rendelete telekkönyvi hatósággal ruházta fel a Marcali Járásbíróóságot, amelyhez a marcali és a Lengyeltóti járás tartozott. A Lengyeltóti Járásbíróóságot telekkönyvi hatósággal a 36 392/1881. IM sz. rendelet ruházta fel és a Marcali Járásbíróóságtól a járás községeit ide csatolta. (Balatonboglár, Balatoncsehi, Buzsák, Edde, Faluszemes, Gamás, Jád, Kisberény, Látrány, Lelle, Lengyeltóti, Orda, Öreglak, Osztopán, Öszöd, Pamuk, Somogyvár, Szőlőskislak, Szőlőgyörök, Táská, Tótygyugy, Tótszentpál, Túr, Vámos, Varjaskér, Visz). A 144/1950. MT sz. rendelet megszüntette Lengyeltótit mint járási székhelyet és a járás székhelyét Lengyeltótiból Fonyódra helyezte át.

SML VII. 5. Nagyatádi M. Kir. Járásbíróóság iratai 1869–1970. 179,63 ifm.

SML VII. 6. Szigetvári M. Kir. Járásbíróóság iratai (1860) 1871–1971. 163,23 ifm.

a) Vegyes polgári peres iratok 1872–1934. 19,35 ifm.

b) Telekkönyvi hatóság iratai (1860) 1871–1971. 143,88 ifm.

A Szigetvári Járásbíróóság felállítását a rendeletek tára 1871-es kötetében tették közre. Az igazságügyi miniszter 1871. július 10-én 1976. Eln. sz. rendelete telekkönyvi hatósági jogkörrel ruházta fel a járásbíróóságot saját területére vonatkozóan. Ez a szervezeti beosztás 1949-ig állt fenn. A Szigetvári járást a Németladi Körjegyzőség kivételével (Németlad, Magyarlad, Patosfa), valamint a Barcsi járásból Felsőszentmárton községet (4343/1949. MT sz. rendelet) Somogy

megyéből Baranya megyéhez csatolták és a Szigetvári járásból (144/1950. MT sz. rendelet alapján) a Sellyei járáshoz csatolták az alábbi községeket: Bűrüs, Drávafok, Drávakeresztúr, Drávasztára, Endrőc, Felsőszentmárton, Gyöngyösmellék, Kétújfalu, Markóc, Pettend, Révfalu, Szörény, Teklafalu, Várad, Zádor.

SML VII. 7. Tabi M. Kir. Járásbíróság iratai 1872–1933. 3,85 ifm.

A Tabi Járásbíróság felállítását a Rendeleték tára 1871-es kötetében tették közzé. Az igazságügyminiszter 36 856/1887. sz. rendelete a járásbíróságot saját területére 1888. január 1-i hatállyal telekkönyvi hatósági jogkörrel ruházta fel. E szervezeti beosztás 1950-ig állt fenn. Illetékességi területe a Lengyeltóti és az Igali járás 1950-ben történt megszüntetésekor – 144/1950. MT sz. rendelet – a megszűnt járasok községeinek egy részével megnövekedett, viszont számos községe került ugyanebben az évben az újonnan felállított Siófoki járásba, melyeknek telekkönyvi hatóságát azonban a Siófoki Járásbíróság felállításáig 5/1952. IM sz. rendelet változatlanul ellátta.

SML VII. 12. Kaposvári Királyi Törvényszék iratai (1767) 1862–1950. 123,26 ifm.

a) Elnöki ügyek iratai 1879–1944. 0,6 ifm.

b) Büntető ügyek iratai 1879–1944. 5,33 ifm.

c) Polgári ügyek iratai 1886–1944. 3,88 ifm.

d) Hitbizományi iratok 1767–1948. 4,2 ifm.

e) Telekkönyvi iratok 1862–1899. 67,75 ifm.

f) Cégbírósági iratok 1875–1950. 41,5 ifm.

A d) állagban Andrassy, Festetich, Jankovich, Kund, Pallavicini, Somssich, Széchenyi, Véssey, Zichy hitbizományi iratok vannak.

SML VII. 16. Kaposvári közjegyzők iratai 1875–1949 (1954). 0,8 ifm.

Lásd: BFL VII. 152. Közjegyzői segédkönyvek: hagyatéki, örökösödési ügyek.

SML VII. 17. Igali közjegyzők iratai 1921–1949 (1950). 0,5 ifm.

SML VII. 18. Lengyeltóti közjegyzők iratai 1928–1948. 1,45 ifm.

A marcali közjegyző illetékessége 1874-től a Marcali Járásbíróság területe mellett, 1920-ig a Csurgói Járásbíróság, 1925-ig a Lengyeltóti Járásbíróság területére is kiterjedt. Az igazságügyminiszter 1925-ben rendszeresített közjegyzői székhelyet Lengyeltótiban (17 406/1925. IM sz. rendelet – Igazságügyi Közlöny 1925.)

SML VII. 19. Marcali közjegyzők iratai 1875–1948. 0,49 ifm.

Lásd: SML VII. 18.

VIII. INTÉZETEK, INTÉZMÉNYEK

Lásd: BFL VIII. A 110 478/1923. VKM sz. rendelet alapján három iskolatípus közül lehetett választani. Az „A” típus a kisebbségi tannyelvű, amelyben a magyar nyelv rendes, kötelező tantárgy. A „B” a kisebbségi és magyar tanítási nyelvű, amelyben a kisebbségi nyelvet

(anyanyelvet), a természetrajzot, a vegytant, a gazdaságtant, a természettant, a rajzot és a kézimunkát anyanyelven, a magyar nyelvet, a földrajzot, a történelmet a polgári jogokat és kötelességeket, a testgyakorlást magyarul; a beszéd- és értelemgyakorlatot, az írást, az olvasást, a számtant és az éneket anyanyelven is és magyarul is tanították. A „C” a magyar tanítási nyelvű, ahol a kisebbségi nyelv rendes és kötelező tantárgy. Az írást és az olvasást magyarul is és anyanyelven is oktatták, a többi tantárgyat csak magyarul.

Somogyban 1918–22-ig 23 helységben volt kisebbségi oktatás: 16-ban (Szulok, Bonnya, Ecseny, Gadács, Somogydöröcske, Szorosad, Szomajom, Mike, Boldogasszonyfa, Somogyhárság, Kishárság, Szentlászló, Szulimán, Sérsekszöllős, Torvaj-Lullatelep, Bószénfa, Kercseliget) „tisztá” német, 7-ben (Barcs, Miklósi, Somogyzil, Szabadi, Kaposhomok, Kiskeresztúr) német-magyar anyanyelvű. 1923–32-ig ugyanezen helyeken csak „C” típusú oktatás volt. 1937–38-ig 26 községből 20 „C” (a fentebbiek mellett még Gadács, Nágocs, Vásárosbéc és Zics), 2 „B” (Torvaj-Lullatelep, Boldogasszonyfa-Antalszállás), 1 „A” típusú (Kercseliget), 3 pedig a magyar tanítási nyelvre tért át (Boldogasszonyfa, Bószénfa, Kiskeresztúr).

Az 1941. február 1-jén megjelent 700/1941. ME sz. új kisebbségi iskolarendelet hatályon kívül helyezte az egységes vegyes tannyelvű iskolatípust előíró 11 000/1935. ME sz. rendeletet, és lényegében visszaállította a kisebbségi népiskolák három típusát, az „A”, „B” és „C” típust. A 25 370/1941. VKM sz. rendelet a következőkről intézkedett: Minden olyan népiskolában, amelyben az egységes oktatási rendszer szerint történik a tanítás, azokat a tantárgyakat is anyanyelven kell oktatni, amelyeket eddig magyar nyelven tanítottak. A rendelet alapján Somogy megyében a következő iskolákban kellett áttérni a „tisztá” anyanyelvi oktatásra legkésőbb 1942. március 1-ig: Ecseny ev., Gadács ev., Somogydöröcske ev., Somogyzil ev., Szabadi ev., Kercseliget r. k., Kiskeresztúr áll., Almamellék közs., Boldogasszonyfa r. k., Somogyhárság r. k., Szentlászló r. k., Szulimán közs., Sérsekszöllős ev., Torvaj-Lullatelep ev. iskolákban.

A fondok többsége anyakönyveket, felvételi, haladási, előmeneteli és mulasztási naplókat, törzskönyveket, tananyagbeosztásokat és osztálykönyveket tartalmaz.

Polgári iskolák

SML VIII. 101. Barcsi Állami Polgári Fiú- és Leányiskola iratai 1923–1945. 0,66 ifm.

Az eredetileg magánkézben lévő barcsi polgári fiú-és leányiskolákat 1923-ban államosították és összevonták, de a naplókban részben még megtartották a korábbi elkülönülésre utaló „fiúiskola” és „leányiskola” elnevezéseket.

Az iratanyag a fiú- és leánytanulók anyakönyveiből áll.

Gazdasági iskolák

SML VIII. 134. Somogydöröcskei Gazdasági Továbbképző Iskola iratai 1937–1943. 0,15 ifm.

Az iskolát a Somogydöröcskei Ág. Ev. Elemi Népiskola szervezeti keretein belül a hat osztályt végzett tanulók ismereteinek bővítése céljából hozták létre. Az 1947/1948-as tanévig bezárólag működött, s az elemi iskola megszűnésével egyidejűleg a 8000/1948. VKM sz. rendelet végrehajtásáról szóló 1948. évi XXXIII. tc. alapján szüntették meg.

Elemi népiskolák

SML VIII. 200. Almamelléki Községi Elemi Népiskola iratai 1898–1947. 0,4 ifm.

A fond a magyar és német tagozat anyakönyveit is tartalmazza.

SML VIII. 201. Almamellék-Terecsenypusztai Állami Elemi Népiskola iratai 1937–1947. 0,13 ifm.

SML VIII. 202. Almamellék-Sasrétpusztai Uradalmi R. K. Elemi Népiskola iratai 1910–1946. 0,15 ifm.

SML VIII. 233. Barcsi Állami Elemi Népiskola iratai 1899–1945. 0,5 ifm.

Az eredetileg r. k. népiskola az 1912/1913-as tanévtől községi iskola lett, s az 1914/1915-ös tanévtől alakult állami iskolává.

SML VIII. 236. Barcs-Aranyospusztai Községi Elemi Népiskola iratai 1901–1948. 0,16 ifm.

SML VIII. 251. Boldogasszonyfai R. K. Elemi Népiskola iratai 1899–1948. 0,8 ifm.

SML VIII. 252. Boldogasszonyfa-Antalszállási Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1921–1948. 0,16 ifm.

SML VIII. 253. Boldogasszonyfa-Margittapusztai Községi Elemi Népiskola iratai 1939–1948. 0,05 ifm.

Az iskola az Eötvös-féle népiskolai törvény alapján községi elemi iskolaként működött az 1947/1948-as tanévig bezárólag. Az 1948/1949-es tanévben feladat- és jogkörét az általános iskola szervezése tárgyában hozott 6650/1945. ME sz. rendelet, valamint az általános iskola továbbfejlesztése tárgyában hozott 70 000/1946. VKM sz. rendelet értelmében a Boldogasszonyfai Általános Iskola vette át.

SML VIII. 257. Bonnyai Állami Elemi Népiskola iratai 1942–1949. 0,05 ifm.

SML VIII. 280. Ecsenyi Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1920–1948. 0,3 ifm.

SML VIII. 283. Endróci Községi Elemi Népiskola iratai 1946–1947. 0,01 ifm.

SML VIII. 297. Gadácsi Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1936–1944. 0,02 ifm.

SML VIII. 300. Gálofai R. K. Elemi Népiskola iratai 1895–1949. 0,28 ifm.

SML VIII. 314. Hajmási R. K. Elemi Népiskola iratai 1908–1949. 0,3 ifm.

SML VIII. 315. Hács R. K. Elemi Népiskola iratai 1898–1948. 0,3 ifm.

SML VIII. 316. Hács Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1913–1952. 0,23 ifm.

Az iskola neve az 1910-es években Hács-Pettendi Ág. Ev. Elemi Népiskola volt, s ilyen pecsétet még az 1930-as években is használtak.

SML VIII. 318. Hács-Béndekpusztai R. K. Elemi Népiskola iratai 1923–1954. 0,04 ifm.

SML VIII. 347. Kaposhomoki R. K. Elemi Népiskola iratai 1908–1952. 0,27 ifm.

SML VIII. 348. Kaposkeresztúri R. K. Elemi Népiskola iratai 1906–1947. 0,38 ifm.

A fond rendtartáskönyveket és iskolalátogatási jegyzőkönyveket is tartalmaz.

SML VIII. 385. Kárai R. K. Elemi Népiskola iratai 1901–1949. 0,25 ifm.

SML VIII. 387. Kercseligeti R. K. Elemi Népiskola iratai 1882, 1907, 1910–1950. 0,31 ifm.

SML VIII. 395. Kisberki R. K. Elemi Népiskola iratai 1906–1948. 0,3 ifm.

A fond iparos- és kereskedőtanoncok névjegyzékét is tartalmazza.

SML VIII. 434. Mikei R. K. Elemi Népiskola iratai 1945–1952. 0,13 ifm.

SML VIII. 435. Mike-Nagyálláspusztai Állami Elemi Népiskola iratai 1932–1947. 0,02 ifm.

SML VIII. 436. Miklósi R. K. Elemi Népiskola iratai 1897–1951. 0,67 ifm.

A fond munkanaplókat is tartalmaz.

SML VIII. 453. Nágocsi R. K. Elemi Népiskola iratai 1897–1948. 0,58 ifm.

A fond végbizonyítványokat is tartalmaz.

SML VIII. 454. Nágocsi Ref. Elemi Népiskola iratai 1904–1948. 0,33 ifm.

SML VIII. 459. Németladi R. K. Elemi Népiskola iratai 1910–1948. 0,14 ifm.

SML VIII. 460. Németlad-Gyöngyöspusztai Állami Elemi Népiskola iratai 1947–1948. 0,01 ifm.

SML VIII. 493. Rinyabesenyői Községi Elemi Népiskola iratai 1945–1949. 0,02 ifm.

SML VIII. 505. Sérsekszőlői Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1935–1947. 0,04 ifm.

SML VIII. 521. Somogydöröcskei Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1908–1950. 0,4 ifm.

SML VIII. 534. Somogyszili R. K. Elemi Népiskola iratai 1907–1952. 0,3 ifm.

SML VIII. 535. Somogyszili Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1923–1941. 0,06 ifm.

SML VIII. 545. Szabadi R. K. Elemi Népiskola iratai 1904–1948. 0,24 ifm.

SML VIII. 557. Szentlászlói R. K. Elemi Népiskola iratai 1899–1948. 0,64 ifm.

A fond tananyagbeosztást, iktatott iratokat és vegyes töredékeket is tartalmaz.

SML VIII. 558. Szentlászló-Betlehemi R. K. Elemi Népiskola iratai 1905–1910. 0,02 ifm.

SML VIII. 559. Szentlászló-Riticspusztai Uradalmi R. K. Elemi Népiskola iratai 1904–1948. 0,04 ifm.

SML VIII. 561. Szigetvári Állami Elemi Népiskola iratai 1877–1947. 2,16 ifm.

- SML VIII. 564. Szorosadi R. K. Elemi Népiskola iratai 1899–1948. 0,4 ifm.**
SML VIII. 573. Szulimáni Községi Elemi Népiskola iratai 1899–1948. 0,45 ifm.
SML VIII. 574. Szuloki R. K. Elemi Népiskola iratai 1920–1947. 0,35 ifm.
SML VIII. 580. Teklafalui Községi Elemi Népiskola iratai 1926–1949. 0,22 ifm.
SML VIII. 589. Torvajai R. K. Elemi Népiskola iratai 1907–1948. 0,24 ifm.
SML VIII. 590. Torvajai Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1902–1948. 0,15 ifm.
SML VIII. 591. Torvaj-Lullatelepi R. K. Elemi Népiskola iratai 1940–1948. 0,08 ifm.
SML VIII. 592. Torvaj-Lullatelepi Ág. Ev. Elemi Népiskola iratai 1925–1948. 0,16 ifm.
SML VIII. 616. Zicsi R. K. Elemi Népiskola iratai 1900–1948. 0,65 ifm.

Irodalom:

Bedeginé Kincses Ibolya: Alsófokú nemzetiségi oktatás Somogyban a két világháború között. Kézirat. SML, Kaposvár, 1988.

Simonné Pallós Piroska: Somogy Vármegye nemzetiségi közoktatáspolitikája a dualizmus évtizedeiben. Szerk.: Gálné Jáger Márta. Kaposvár, 1992. (Iskola és levéltár 35.)

IX. TESTÜLETEK

Céhek

Lásd: BFL IX. 1.

SML IX. 1. Andocsi céhíratok 1799–1876. 0,02 ifm.

Az iratanyag tagnyilvántartókönyvből, egyesült céh alapszabályaiból, társasági jegyzőkönyvből, mesterek lajstromából, számadáskönyvből, céhjegyzőkönyvből, Ifjúsági Társaság jegyzőkönyvéből és vegyes iratokból áll.

SML IX. 2. Barcsi céhíratok 1824. 0,02 ifm.

Az iratanyag mesteremberek céhbeli articulusából áll.

SML IX. 3. Csurgói céhíratok 1810–1877. 0,25 ifm.

Az iratanyag egyesült céh articulusából, jegyzőkönyvből, külsőcéh jegyzőkönyvéből, német céhbeliek összeírásából, magyar céh szegődtető és szabadító lajstromából áll.

SML IX. 6. Marcali céhíratok 1815–1871. 0,06 ifm.

Az iratanyag csizmadia céh jegyzőkönyvéből, egyesült német szabó és varga céh jegyzőkönyvéből és iparos céh jegyzőkönyvéből áll.

SML IX. 7. Szigetvári céhíratok 1700–1777. 0,03 ifm.

Az iratanyag szabó, csizmadia, szíjgyártó, szűcs és üveges céhek articulusából áll.

SML IX. 17. Nágocsi vegyes céh iratai 1830–1928. 0,1 ifm.

A fond az 1829-ben alakult Nágocsi vegyes céh számadáskönyveit, tagkönyveit és éves számadási iratait tartalmazza.

SML IX. 19. Németladi Egyesült Céh iratai 1848–1861. 0,02 ifm.

Jegyzőkönyv.

Ipartársulatok, -testületek

Lásd: BFL IX. 211.

SML IX. 203. Barcs és Vidéke Ipartestület iratai 1892–1950. 2,76 ifm.

- a) *Jegyzőkönyvek 1892–1944. 0,06 ifm.*
- b) *Tanoncszerződések 1946–1950. 0,12 ifm.*
- c) *Tanonc- és segédnyilvántartások 1895–1949. 1,5 ifm.*
- d) *Vegyes nyilvántartások 1893–1950. 1,08 ifm.*

SML IX. 211. Igali Ipartestület iratai 1938–1950. 0,24 ifm.

SML IX. 213. Kaposvár és Vidéke Ipartestület iratai 1884–1950. 8,06 ifm.

- a) *Iktatott iratok 1939–1949. 1,12 ifm.*
- b) *Szabadulási iratok 1921–1944. 0,84 ifm.*
- c) *Tanoncszerződések 1936–1948. 0,72 ifm.*
- d) *Tanonc- és segédnyilvántartások 1893–1949. 2 ifm.*
- e) *Iparos-nyilvántartások 1914–1921. 0,7 ifm.*
- f) *Vegyes nyilvántartások 1884–1950. 2,68 ifm.*

SML IX. 223. Szigetvári Ipartestület iratai 1893–1950. 2,07 ifm.

- a) *Közgyűlési és előljárási jegyzőkönyvek 1893–1944. 0,18 ifm.*
- b) *Tanonc- és segédnyilvántartások 1893–1950. 1,74 ifm.*
- c) *Vegyes iratok 1902–1940. 0,15 ifm.*

SML IX. 225. Tabi Ipartestület iratai 1908–1950. 0,56 ifm.

- a) *Tanoncszerződések iratai 1921–1948. 0,24 ifm.*
- b) *Tanonclajstrom 1908–1949. 0,17 ifm.*
- c) *Vegyes iratok 1947–1950. 0,15 ifm.*

SML IX. 226. Andocsi Ipartársulat iratai 1876–1949. 0,18 ifm.

XII. EGYHÁZI SZERVEZETEK, INTÉZMÉNYEK

A Kaposvári Egyházmegyét II. János Pál pápa 1993. május 30-án alapította meg Hungarorum gens kezdetű konstitúciójával az ősi Veszprémi Püspökségnek a Balatontól délre eső részéből, amely

Somogy megyét és Dél-Zalát, továbbá néhány, 1950-ben Somogytól Baranya megyéhez csatolt falut ölel fel. Így vidékünk egyháztörténete szorosan kapcsolódik Veszprémhez.

SML XII. 35. Kercseligeti Római Katolikus Plébánia iratai 1778–1962. 0,04 ifm.

Kercseliget egyháziilag Attalához tartozott, 1746-ban lett önálló plébánia. Templomát 1757 után gr. Niczky Kristófné építtette, mai formáját 1895-ben Hornig püspök támogatásával érte el. 1758-tól indult meg az anyakönyvezés itt. 2002-től lett filia.

Az iratanyag Canonica visitatiót, anyakönyvi iratokat, leltárakat valamint Tamásy István lelkész iratait tartalmazza.

Irodalom:

Kaposvári Egyházmegye névtára 2003. Szerk.: Fliszár Béláné. Kaposvár, 2003.

XIII. CSALÁDOK

SML XIII. 31. A Széchenyi család marcali uradalmának iratai 1786–1944. 0,18 ifm.

a) Úriszéki iratok 1786–1846. 0,08 ifm.

Az iratanyag 1989-es raktárjegyzékének elkészítésekor még 3,36 ifm volt, mert tartalmazta az uradalmi iratokat is. Később ezeket külön fondfőcsoportba helyezték át és új fondszámot kapott: XI. 607. Széchenyi család marcali uradalmának iratai 1935–1948. 3,18 ifm. Az iratanyag úriszéki ügyek peres iratait és bírói számadásokat tartalmaz.

SML XIII. 38. A Zichy család levéltára 1365–1900. 4,85 ifm.

a) Birtokiratok 1365–1836. 2,3 ifm.

b) Számadások 1707–1900. 1,62 ifm.

c) Vegyes iratok 1742–1900. 0,93 ifm.

Az iratanyagról részletes raktárjegyzék nem készült. A Zichy család Zicsre és Nágocsra telepített németeket.

XV. GYŰJTEMÉNYEK

SML XV. 10. Pesty Frigyes: Somogyvármegye (fotómásolatok) 1864. 0,2 ifm.

Pesty Frigyes Somogy vármegyére vonatkozó anyaggyűjtése. Az iratanyagot feldolgozták és kiadták. (lásd: Pesty Frigyes: Somogy megye helynévtára. A szöveget gondozta: Gőzsy Zoltán, Polgár Tamás. Közreműködött: Vonyó Jánosné. Kaposvár, 2001. Fontes Comitatus Simighiensis 1.)

SML XV. 15. Somogy Megyei Levéltár mikrofilmgyűjteménye 1658–1974. 29,75 ifm.

Somogy Vármegye Nemesi Közgyűlése köz- és kisgyűlési jegyzőkönyveinek pozitív mikrofilm-másolatai 1658–1849. 7,6 ifm.

Conscriptiones Regnicolares 1828. 0,25 ifm.; Községi képviselő-testületi jegyzőkönyvek mikrofilm-másolatai 1702–1951. 3,2 ifm.; Somogy Vármegye Bizottmányának iratai 1867–1871. 0,16 ifm.; Somogy Vármegye közgyűlési jegyzőkönyvei 1872–1946. 2,54 ifm.; Kaposvári

Népbíróság iratai 1945–1950. 1,8 ifm.; Somogy Vármegye Tanfelügyelőségének iratai 1893–1950. 1,75 ifm.; Somogy megye felekezeti anyakönyveinek pozitív mikrofilm-másolatai 1711–1895. 9,4 ifm.

XVII. NÉPHATALMI ÉS KÜLÖNLEGES FELADATOKRA LÉTREJÖTT BIZOTTSÁGOK

Nemzeti bizottságok

Lásd: BKMÖL XVII. 4.

SML XVII. 1. Somogy Vármegyei és Kaposvári Nemzeti Bizottság iratai 1945–1949. 1,9 ifm.

- a) Jegyzőkönyvek 1945–1949. 0,02 ifm.*
- b) Iratok 1945–1948. 1,35 ifm.*
- c) Megbízhatósági igazolások 1945–1949. 0,1 ifm.*
- d) Vegyes iratok 1946–1949. 0,1 ifm.*
- e) Közmunka-összeírási lapok 1945. 0,33 ifm.*

A Somogy megyei Nemzeti Bizottság 1945. január 19-én tartotta alakuló ülését, amelyen négy demokratikus párt (MKP, SZDP, FKGP, Polgári Demokrata Párt) képviseltette magát. A Nemzeti Parasztpárt 1945. március 23-tól kapcsolódott be a munkába. A Nemzeti Bizottság megszűnését az 1949. február 6-án tartott utolsó ülésen mondták ki.

SML XVII. 2. Barcsi Járási és Községi Nemzeti Bizottság iratai 1947–1949. 0,04 ifm.

SML XVII. 3. Curgói Járási és Községi Nemzeti Bizottság iratai 1945–1948. 0,11 ifm.

SML XVII. 4. Igali Járási és Községi Nemzeti Bizottság iratai 1945–1949. 0,06 ifm.

SML XVII. 5. Lengyeltóti Járási és Községi Nemzeti Bizottság iratai 1945–1948. 0,04 ifm.

Az 1945. március 4-én tartott közgyűlésen alakították meg a Függetlenségi Kisgazda-, Föld-, Munkás- és Polgári Pártot, ezzel egy időben a járási és községi nemzeti bizottságot.

SML XVII. 6. Nagyatádi Járási és Községi Nemzeti Bizottság iratai 1945–1949. 0,1 ifm.

Az iratanyagban található iratok tanúsága szerint 1945. február 11-ére már megalakult a nemzeti bizottság, és 1949. február 1-ig funkcionált.

SML XVII. 7. Szigetvári Járási és Községi Nemzeti Bizottság iratai 1945–1949. 0,1 ifm.

1945. január 11-én tartotta alakuló ülését a szigetvári nemzeti bizottság, három demokratikus párt: MSZDP, MKP és a FKGP részvételével. A nemzeti bizottság záróülését 1949. február 1-jén tartották.

SML XVII. 8. Tabi Járási és Községi Nemzeti Bizottság iratai 1946–1947. 0,06 ifm.

SML XVII. 37. Gadácsi Nemzeti Bizottság iratai 1948–1949. 0,01 ifm.

SML XVII. 53. Kaposhomoki Nemzeti Bizottság iratai 1945–1948. 0,02 ifm.

SML XVII. 56. Kárai Nemzeti Bizottság iratai 1948. 0,01 ifm.

SML XVII. 71. Miklósi Nemzeti Bizottság iratai 1947–1948. 0,01 ifm.

SML XVII. 72. Nágocsi Nemzeti Bizottság iratai 1945–1949. 0,01 ifm.

SML XVII. 79. Némethladi Nemzeti Bizottság iratai 1948. 0,01 ifm.

SML XVII. 96. Somogydöröcskei Nemzeti Bizottság iratai 1945–1948. 0,01 ifm.

SML XVII. 98. Somogyszili Nemzeti Bizottság iratai 1945–1947. 0,02 ifm.

SML XVII. 105. Szorosadi Nemzeti Bizottság iratai 1947–1948. 0,01 ifm.

SML XVII. 106. Szuloki Nemzeti Bizottság iratai 1945–1949. 0,01 ifm.

A nemzeti bizottság 1945. május 14-én alakult. Megszűnésének időpontját és körülményeit iratok hiányában nem lehet megállapítani.

SML XVII. 115. Zicsi Nemzeti Bizottság iratai 1947–1948. 0,01 ifm.

SML XVII. 121. Almamelléki Nemzeti Bizottság iratai 1947. 0,01 ifm.

SML XVII. 123. Magyarlukafai Nemzeti Bizottság iratai 1945–1948. 0,01 ifm.

SML XVII. 125. Somogyhárságyi Nemzeti Bizottság iratai 1947–1949. 0,01 ifm.

SML XVII. 126. Szentlászlói Nemzeti Bizottság iratai 1946–1948. 0,03 ifm.

Igazolóbizottságok

Lásd: BFL XVII. 401 és BKMÖL XVII. 401.

SML XVII. 401. Barcsi Járási Igazolóbizottság iratai 1945–1948. 0,48 ifm.

SML XVII. 403. Igali Járási Igazolóbizottság iratai 1945–1946. 0,24 ifm.

SML XVII. 404. Kaposvári Járási és Városi Igazolóbizottság iratai 1945–1948. 4,8 ifm.

a) Iktatott iratok 1945–1948. 3,94 ifm.

b) Levelezések, jegyzőkönyvek 1945. 0,12 ifm.

c) Vegyes iratok 1948. 0,48 ifm.

d) Népbírói ítéletek, fellebbezések 1947. 0,12 ifm.

e) Összesítő jegyzőkönyvek 1945–1947. 0,12 ifm.

f) Főljástrom 1947–1948. 0,02 ifm.

SML XVII. 405. Lengyeltóti Járási Igazolóbizottság iratai 1945–1947. 0,5 ifm.

a) Iktatott iratok 1945–1946. 0,25 ifm.

b) Iparosok és kereskedők iratai 1945–1947. 0,25 ifm.

SML XVII. 406. Marcali Járási Igazolóbizottság iratai 1945–1947. 1,92 ifm.

SML XVII. 407. Nagyatádi Járási Igazolóbizottság iratai 1945. 0,84 ifm.

SML XVII. 408. Tabi Járási Igazolóbizottság iratai 1945–1946. 0,72 ifm.

a) Iratok 1945–1946. 0,55 ifm.

b) Iparosok, kereskedők iratai 1945–1946. 0,12 ifm.

c) Hirdetmények, jegyzőkönyvek 1945–1946. 0,05 ifm.

SML XVII. 409. Szigetvári Járási és Városi Igazolóbizottság iratai 1945–1947. 0,94 ifm.

XXI. MEGYEI TÖRVÉNYHATÓSÁGOK ÉS TÖRVÉNYHATÓSÁGI JOGÚ VÁROSOK

SML XXI. 10. Barcsi járás főjegyzőjének iratai 1945–1950. 5,75 ifm.

Lásd: BKMÖL IV. 414.

SML XXI. 11. Csurgoi járás főjegyzőjének iratai 1945–1949. 3,62 ifm.

a) Elnöki iratok 1945–1947. 0,1 ifm.

b) Közigazgatási iratok 1945–1949. 3,42 ifm.

c) Vegyes iratok 1945–1947. 0,1 ifm.

SML XXI. 12. Igali járás főjegyzőjének iratai 1945–1950. 10,65 ifm.

a) Elnöki iratok 1945–1949. 0,12 ifm.

b) Közigazgatási iratok 1945–1950. 9,4 ifm.

c) Kihágási iratok 1945–1948. 1,03 ifm.

d) Építési engedély 1949. 0,1 ifm.

SML XXI. 13. Kaposvári járás főjegyzőjének iratai 1945–1950. 11,75 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1945–1950. 11,25 ifm.

b) Iparügyi iratok 1950. 0,2 ifm.

c) Kihágási iratok 1946–1949. 0,3 ifm.

SML XXI. 15. Nagyatádi járás főjegyzőjének iratai 1945–1950. 2,95 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1945–1950. 2,75 ifm.

b) Kihágási pénztárnapló 1946–1947. 0,1 ifm.

c) Orvosi iktató 1945. 0,1 ifm.

SML XXI. 16. Szigetvári járás főjegyzőjének iratai 1945–1949. 9,9 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1945–1949. 8,5 ifm.

b) Vegyes iratok 1945–1949. 1,4 ifm.

SML XXI. 18. Tabi járás főjegyzőjének iratai 1945–1950. 2,25 ifm.

a) Közigazgatási iratok 1945–1946. 1,64 ifm.

b) Kihágási iratok 1945. 0,1 ifm.

c) Vegyes iratok 1946–1947. 0,13 ifm.

e) Katonai összeírások 1948–1950. 0,1 ifm.

f) Vegyes nyilvántartások, leltárak 1946–1948. 0,25 ifm.

SML XXI. 21. Marcali járás főjegyzőjének iratai 1945–1950. 2,25 ifm.

XXIV. AZ ÁLLAMIGAZGATÁS TERÜLETI SZERVEI

Belügyi igazgatási és rendészeti szervek

Telepítési szervek

SML XXIV. 1. Népgondozó Hivatal Délnyugat-magyarországi Kirendeltsége Somogy Megyei Kerületének iratai 1945–1948. 0,88 ifm.

a) Nemzethűségi vizsgálat iratai 1945–1946. 0,63 ifm.

b) Telepfelügyelői iratok 1945–1946. 0,25 ifm.

Lásd: BKMÖL XXIV. 2.

SML XXIV. 9. Magyar Áttelepítési Kormánybiztosság Kaposvári (15. Sz.) Kirendeltségének iratai 1947–1948. 0,5 ifm.

a) Iktatott iratok 1947–1948. 0,25 ifm.

b) Nyilvántartások 1947–1948. 0,25 ifm.

Lásd: BKMÖL XXIV. 1.

A földügyi igazgatás szervei

SML XXIV. 201. Somogy Vármegyei Földhivatal iratai 1945–1970. 99,02 ifm.

a) Iktatott iratok 1945–1950. 56,5 ifm.

b) Földreform- telepítési ügyek 1945–1950. 14,5 ifm.

c) Tagosítási, földrendezési iratok 1949–1969. 13,15 ifm.

d) Vegyes rendezetlen iratok 1950–1970. 14,87 ifm.

Lásd: BKMÖL XXIV. 201.

XXV. A JOGSZOLGÁLTATÁS TERÜLETI SZERVEI

SML XXV. 1. Kaposvári Népbíróság iratai 1945–1948. 3,4 ifm.

Lásd: BKMÖL XXV. 16. A Kaposvári Népbíróság megszervezésére a Somogy vármegyei és Kaposvári Nemzeti Bizottság 1945. május 2-i rendkívüli ülésén került sor, lényegében ettől az időponttól számíthatjuk a Kaposvári Népbíróság létrejöttét, amely 1948. augusztusi megszüntetéséig (lásd. 88 100/1948. IM sz. rendelet) végezte ítélező tevékenységét.

A fond nem tartalmaz elnöki iratokat. A peranyag az iktatás sorszáma alapján nem teljes. Jelentős részét az 1950-es, 1960-as években a belügyi szervek átkölcsondzték és a hivatali eljárás befejezése után nem adták vissza, ill. újabb eljárás, rehabilitáció anyagához csatolták. Szintén

jelentős mennyiségben kölcsönzött iratokat a Somogy Megyei Bíróság az 1919. és az 1944. évi háborús bűncselekményeket tartalmazó periratokból. Ezek valószínűleg az akkori Pécsi Megyei Bíróság tárgyévi iratai közt lehetnek fel.

Az iratanyagról mikrofilm készült (lásd: XV. 15. SML mikrofilmgyűjteménye).

SML XXV. 2. Somogy Megyei Bíróság (korábban: Kaposvári Törvényszék) iratai 1945–1987. 77,04 ifm.

a) Elnöki ügyek iratai 1946–1987. 19,4 ifm.

b) Büntető és büntető fellebbezési ügyek iratai 1945–1974. 40,48 ifm.

c) Polgári ügyek iratai 1945–1974. 14 ifm.

d) Vegyes iratok 1945–1979. 2,88 ifm.

A fond iratanyaga állagonkénti bontásban szerepel. Az elnöki iratok jórészt statisztikákat tartalmaznak. Évsorrendben szerepelnek a C, D, Fk lapok. A büntető és büntető fellebbezési peres iratok egybeolvasztva numerikus rendben nyertek elhelyezést. A kevés polgári peres iratanyag nagy részét a házassági bontóperék és a tulajdonjoggal kapcsolatos iratok teszik ki. A vegyes iratok között a végrehajtási és rehabilitációs ügyekkel kapcsolatos iratanyag található. A fond elnöki irataihoz, sajnos segédkönyv nem áll rendelkezésre. Ez az iratanyag főképp a statisztikák sokfélesége miatt csak laponkénti átnézéssel, ill. a raktári jegyzék segítségével kutatható. Mind a büntető, mind a polgári peres iratokhoz lajstrom, mutató ad támogatást. 1953-ig a főlajstromkönyvek minden ügyet tartalmaznak.

SML XXV. 3. Barcsi Városi (korábban: Járásbíróság) Bíróság iratai (1860) 1947–1996. 43,12 ifm.

a) Iratok 1949–1996. 3,12 ifm.

b) Telekkönyvi hatóság iratai (1860) 1947–1970. 40 ifm.

Az iratanyag telekjegyzőkönyvekből, telekkönyvi betétekből, földrendezési, tagosítási, kitelepítési és államosítási iratokból és iktatott iratokból áll.

SML XXV. 4. Csurgói (korábban: M. Kir.) Járásbíróság iratai (1860) 1872–1970. 96,25 ifm.

a) Büntető, polgári és peren kívüli ügyek iratai 1947–1970. 60 ifm.

b) Telekkönyvi hatóság iratai 1872–1970. 36,25 ifm.

A Csurgói Járásbíróság 1970-ben megszűnt, jogutódja a Nagyatádi Járásbíróság lett. Az átmeneti időszakban (1970 év második fele) Nagyatádi Járásbíróság Csurgói Szerve néven működött.

Az iratanyag iktatott iratokból, földrendezés, tagosítás irataiból, telekjegyzőkönyvekből áll. A peren kívüli iratok hagyatéki ügyeket, végrehajtási ügyeket/fizetési meghagyásokat/holtta nyilvántartásokat tartalmaznak.

SML XXV. 5. Kaposvári (korábban: M. Kir.) Városi (Járás-, majd Városi-Járási) Bíróság iratai 1871–1993. 110,73 ifm.

a) Elnöki iratok 1949–1990. 4,25 ifm.

b) Büntető és polgári ügyek iratai 1945–1993. 64,35 ifm.

c) Telekkönyvi hatóság iratai 1871–1972. 42,13 ifm.

A Kaposvári Járásbíróság felállítását a Rendeleték tára 1871-es kötetében tették közzé. Egyidejűleg telekkönyvi hatósági jogkörrel is felruházta. Illetékességi területébe az alábbi helységek tartoztak: Baté, Bárdudvarnok, Bodrog, Bőszénfa, Csombárd, Csököly, Edde, Gálosfa, Gige, Hajmás, Hedrehely, Hencse, Hetes, Jákó, Juta, Kadarkút, Kaposfő, Kaposfüred, Kaposkeresztúr, Kaposmérő, Kaposszentbenedek, Kaposszentjakab, Kaposszerdahely, Kaposújlak,

Kaposvár, Kercesliget, Kisasszond, Kiskeresztúr, Kiskorpád, Kőkút, Magyaregres, Mernye, Mezőcsokonya, Mosdós, Nagybjom, Nagyberki, Orci, Osztopán, Patca, Rinyakovácsi, Sántos, Simonfa, Somogyaszaló, Somogygeszti, Somogyjád, Somogysárd, Sörnye, Szenna, Szentbalázs, Szilvásszentmárton, Taszár, Toponár, Tótváros, Töröcske, Újvárfalva, Várda, Visnye, Zselickisfalud, Zselickislak, Zselisszentpál. Ez a szerkezeti beosztás 1950-ig állt fenn. Illetékességi területe az Igal járás 1950-ben történő megszűnésekor (144/1950.V.20. MT sz. rendelet) a megszűnt járás községeinek egy részével megnövekedett (Attala, Csoma, Büssü, Ecseny, Felsőmocsolád, Fonó, Gadács, Gölle, Igal, Kapospula, Kazsok, Kisgyalán, Magyaratád, Patalom, Polány, Rákai, Somodor, Somogyszil, Szabadi, Szentgáloskér, Zimány).

Az 1971-ben alakult járási földhivatalok (1042/1971. Korm. sz. rendelet) a telekkönyvi hivatalok jogkörét vették át, és a járási telekkönyvek mint földhivatalok telekkönyvi részlegei működtek tovább önálló iktatással 1974-ig. Ezután a telekkönyvi iktatás megszűnt, és a továbbiakban a telekkönyvi ügyeket a földhivatalok intézték.

A községek iratai évenként, betűsorrendben, iktatószámok szerint vannak elhelyezve.

SML XXV. 6. Lengyeltóti (korábban: M. Kir.) Járásbíróság iratai 1872–1974. 116,45 ifm.

c) Polgári peres és peren kívüli iratok 1950–1974. 5,95 ifm.

d) Telekkönyvi hatóság iratai 1872–1973. 97,38 ifm.

SML XXV. 7. Marcali (korábban: M. Kir.) Városi (Járási-, majd Járási-Városi) Bíróság iratai (1860) 1880–1988 (1990). 283,37 ifm.

a) Elnöki iratok (1936) 1945–1988. 4,75 ifm.

b) Büntető, polgári és peren kívüli ügyek iratai 1950–1968 (1990). 61,75 ifm.

c) Telekkönyvi hatóság iratai (1860) 1880–1973. 216,87 ifm.

A Marcali Járásbíróság felállítását a Rendeleték tára 1871-es kötetében tették közzé. Az igazságügyminiszter 1976/1871. Eln. sz. rendelete a járásbíróságot saját területére 1871. július 10-i hatállyal telekkönyvi hatósági jogkörrel ruházta fel. Illetékességi területébe az alábbi helységek tartoztak: Balatonberény, Balatonkeresztúr, Balatonmáriafürdő, Balatonszentgyörgy, Balatonújlak, Boronka, Böhönye, Csákány, Csömend, Felsőzsitfa, Fönyed, Gadány, Hollád, Horvátkút, Hosszúvíz, Kelevíz, Kéthely, Kürtöspuszt, Libikozma, Marcali, Meszetgyő, Nagyomba, Nagyszakácsi, Nemesdéd, Nemeskislalud, Nemesvid, Nikla, Pusztakovácsi, Sávoly, Somogyfehéregyháza, Somogyfajsz, Somogysámson, Somogysimonyi, Somogyszentpál, Szenyér, Szökedencs, Tapsony, Táska, Tikos, Tótszentpál, Vajaskér, Vése, Vörs. Ez a szerkezeti beosztás 1950-ig állt fenn. Illetékességi területének egy részét a 144/1950. MT sz. rendelet alapján a fonyódi székhellyel működő Lengyeltóti Járásbírósághoz csatolta (Balatonberény, Balatonkeresztúr, Balatonmáriafürdő, Balatonszentgyörgy, Balatonújlak, Hollád, Tikos, Vörs).

SML XXV. 8. Nagyatádi (korábban: M. Kir.) Járásbíróság iratai (1865) 1872–1970 (1991). 51 ifm.

Büntető, polgári és peren kívüli ügyek. A peren kívüli iratok hagyatéki ügyeket, végrehajtási ügyeket/fizetési meghagyásokat/holtta nyilvánításokat tartalmaznak.

SML XXV. 10. Tabi (korábban: M. Kir.) Járásbíróság iratai 1930–1975. 105,87 ifm.

a) Polgári peres és peren kívüli ügyek iratai 1898–1969. 43,5 ifm.

b) Telekkönyvi hatóság iratai 1930–1975. 62,37 ifm.

SML XXV. 11. Kaposvári Népügyészség iratai 1945–1949. 3,96 ifm.

Lásd: BKMÖL XXV. 23.

SML XXV. 12. Somogy Megyei (korábban: M. Kir.) Főügyészség iratai (1915) 1947–1975 (1990). 106,26 ifm.

Lásd: BFL VII. 17. Az ügyészség, ill. jogelődje, a Kaposvári Államügyészség iratanyagában iktatott igazgatási, felügyeleti, bünygyi, nyomozati és polgári iratok találhatók.

SML XXV. 16. Kaposvári Járási Ügyészség iratai (1947) 1952–1990. 42,12 ifm.

Lásd: BFL VII. Csupán 2 doboz tartalmazza az 1947 és 1950 közötti időszak iratanyagát.

SML XXV. 23. Kaposvári állami közjegyző iratai (1944) 1950–1969. 32,88 ifm.

Lásd: BFL VII. 152.

SML XXV. 29. Siófoki állami közjegyző iratai 1928–1981. 24,6 ifm.

SML XXV. 30. Tabi állami közjegyző iratai 1929–1978. 24,6 ifm.